

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 15 d. BROJ 439

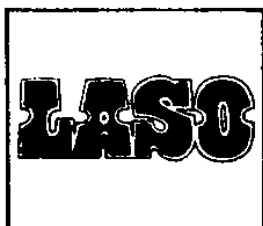
INDIJANSKO ZLATO

Frank Callahan

INDIJANSKO ZLATO

LASO 439

FRANK CALLAHAN: INDIJSKO ZLATO

Naslov originala: INDIANERGOLD

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Bastei Verlag, Bergisch Gladbach, po-
sredstvom Geisenheyner nud Crone, Stuttgart

Prijevod: Thea Vodopija

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić,
Ljudevit Bauer (predsjedavajući), Nenad Brixy, Tomi-
slav Butorac, dr Adolf Dragičević, inž. Vesna Gazdag,
Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada
Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender. – GLAVNI
I ODGOVORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO -Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost
SOUR-a »Vjesnik« n.s.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 –
Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb,
Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO
Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n.su-
b.o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena
pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci
390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od
10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216
SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80,
ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM
36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za
devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i
jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 – 1973. od 26. XI 1973.

Indijanska strelica zabila se muklo u nadlakticu jahača koji u prvi trenutak uopće nije shvatio o čemu se radi. Osjetio je jaku, gotovo neizdrživu bol i pritom bolno jauknuo.

— Indijanci — ote se sa čovjekovih od boli izobličениh usana i on snažno podbode konja.

Sljedeća strelica zabola se u sedlo i dok je podbadao konja, kako bi što prije izmakao opasnosti, začuje iza sebe ratničke povike. Čovjek zatetura u sedlu.

Mjesto gdje mu se strelica zabola u ruku peče ga poput žeravice. Lice mu je samrtno blijedo. Zdravom rukom grčevito se pridržava za sedlo. Očajan, osvrnuvši se spoznao je da ga slijedi šest Indijanaca, vičući i tjerajući svoje konje kako bi ga sustigli.

Ranjeni jahač skupio je svu preostalu snagu da se zadrži u sedlu. Njegov konj juri prerijom dajući sve od sebe kao da zna kako samo o njegovoj brzini ovisi hoće li njegov gospodar ostati živ ili ne.

— Indijanci... — promrmlja

I

ponovno ranjeni jahač. — Do sada su Kiowe uvijek bili miroljubivi... Kako to? Što ih je to natjeralo da iskopaju ratnu sjekiru?

Razgovarao je sam sa sobom i nije mogao shvatiti zašto su ga inače miroljubivi Indijanci plemena Kiowa odjednom bez povoda napali.

Do Golden Cityja mora prijeći još pet milja i ne zna hoće li uspjeti stići do cilja ukoliko Indijancima stigne pojačanje i prepriječe mu put.

Razmišljajući kako ga je pogodila samo jedna jedina strelica, shvati da ga je pratila neopisiva sreća. Ponovno je podbode konja koji je ubrzao kas, i tako stigoše do manje uzvisine.

Čovjek se ponovno osvrne u sedlu. Brdoviti predjeli Kolorada okupani su mjesecinom, a u daljini se razabiru vrhovi planinskog lanca Sangre de Cristo koji se uzdižu prema svjetlijem horizontu.

Indijanci sve više zaostaju. Očito im se previše ne žuri i mada ne napuštaju potjeru, ne

djeluju da im je baš toliko stalo sustići progonjenog jahača. Slijede ga ustrajno i izdržljivo.

Pogledavši strelicu zabodenu u ruku čovjek se utješi da nije otrovna, jer bi se u protivnom otrov proširio putem krvi po cijelome tijelu a to bi značilo... smrt.

John O'Connors je i dalje jahao što je brže mogao kad na jednom opazi kako ga Indijanci više ne slijede, ali ipak ne smanji brzinu već nastavi tjerati konja kako bi što prije stigao u Golden City i napokon se osjetio na sigurnome.

* * *

Stigavši u Golden City, poštanska je kočija sličila ježu, toliko je bila iščičkana indijanskim strelicama. Kočijaš zaustavlja konja dok se oko kočije diže visok, gusti oblak prašine. Ljudi žure iz kuća do kočije kako bi čuli što se dogodilo.

Na sjedalu uz kočijaša vide mrtvog kočijaševog pratioca. Old Pete gorko psuje i prašnom rukom gura na zatiljak svoj stari šešir. Trojica putnika izlaze iz kočije umorni, iscrpljeni i krajnje uplašeni.

Šerif Golden Cityja George Rockwell izlazi iz svojeg ureda i brzim koracima prilazi poštanskoj kočiji. I on promatra mrtvog pratioca čije su prazne beživotne oči uperene u tmurno jutro.

Old Pete skoči s kočijaševa sjedala, ponovno opsuje i okrene se šerifu.

— Kiowe — promrlja kočijaš.
— Napalo nas je dvadeset njihovih ratnika, šerife. Mnogo milja jurili su za nama i još ni sada ni sam ne znam kako sam

im zapravo uspio izmaknuti. Sama su ubili odmah na početku napada. Na žalost, nisam mu mogao pomoći.

Starac je žalosno pogledao svoga mrtvog druga koga je upravo nekoliko ljudi skidalo s kočije.

— Indijanci? — začudi se šerif i kao da ne shvaća zakima glavom. — Gotovo da ti ne mogu povjerovati, Pete... Big Nose i njegovi ratnici dosad su živjeli s nama u miru, još nikada nisu nikoga napali.

— Sve je to u redu i sve mi je poznato — nestrpljivo reče stari kočijaš. — Ipak, moram ostati pri svome i tvrditi kako su nas napali Kiowe, šerife, ili možda misliš da sam toliko star da više dobro ne vidim? Vjeruj mi da znam kako Indijanci izgledaju, a ratni povici kojima su nas slijedili još mi i sada odzvanjaju u ušima. Ako ipak ne vjeruješ meni, pitaj ove ljude što su izišli iz kočije. Oni će ti potvrditi sve što sam ti rekao.

Trojica putnika, blijedih ispačenih obraza, istodobno kimnuše. Vidi se da se još uvijek nisu oporavili od straha što im je ušao u kosti.

— Tako je šerife — prozbori napokon jedan od njih. — Uopće nisam znao da tu u Koloradu Indijanci još ratuju s bijelcima. Morali biste obavijestiti vladu ili sami nešto poduzeti. Ovako ne ide dalje. Ukoliko nešto ne učinite, bit će još mnogo mrtvih.

Šerif je i dalje kimao glavom kao da sve ovo što čuje uopće ne shvaća. S gorčinom je pomislio kako već ionako ima prilično teškoća s razbojnicima, raznim lutalicama, propalicama,

tragačima za zlatom i ostalim ljudima što povremeno dolaze u grad i uglavnom stvaraju samo neprilike. Još mu je samo nedostajalo da mu inače prijateljski raspoloženi Kiowe počnu stvarati teškoće. Osim toga, što ga se uopće tiče što se događa izvan grada, on je odgovoran za Golden City i njegove stanovnike, ali ipak... Svjestan je da se ne može pretvarati da ga se sve ovo uopće ne tiče.

Oko poštanske kočije skupilo se mnogo svijeta. Svi su žučno razgovarali, svatko je imao nešto važno primijetiti, na nekim se licima ocrtavao strah i svi su više-manje bili zabrinuti.

Začuvši odjek kopita što se približavao glavnom trgu gdje je zastala kočija, šerif se prene i pogleda u smjeru odakle im se približavao jahač držeći se posljednjim snagama u sedlu.

Šerif krene u susret i pride mu još na vrijeme da ga dohvati, dok jahač iscrpljen, osjetivši se na sigurnome, pada iz sedla. Pomogao je O'Connorsu da se osovi na noge.

— Indijanci — prošapće O'Connors. — Napali su me otprilike pet milja daleko od grada i jedva sam im uspio pobjeći.

— Sada ste na sigurnome — umiri ga šerif Rockwell. — Liječnik će se pobrinuti o vašoj rani.

Dvojica su prišla ranjenome i odveli ga k liječniku.

Ljudi su šutjeli, a oči su im bile uprte u šerifa i kao da su iz njegovih usta očekivali neko spasonosno rješenje.

— Trebalo bi da sastavimo obranu — zamišljeno će šerif. — Ne vjerujem, doduše, da bi se Indijanci usudili napasti naš

grad, ali tko zna... Moramo se osigurati.

Odobravajuće mrmljanje razliježe se gomilom. Old Pete pride šerifu.

— Meni je potrebno nekoliko pratilaca, inače ne namjeravam nastaviti put — javi se Pete i pljune na prašnu cestu. — A što to znači za grad, šerife, možete i sami pretpostaviti. Neće biti potrebno da vam ja tumačim... Ukoliko se nešto ne poduzme, kompanija Overland prekinut će promet ovim dijelom zemlje. Golden City ostat će odvojen od vanjskoga svijeta, a to ne bi bilo baš najbolje.

Šerif se počese po glavi. Sve mu se manje sviđa sve ovo što čuje.

— U redu, Pete. — I ja ću krenuti s vama i pratiti vas. Vjerujem da ću pronaći još nekoliko neustrašivih momaka koji žele zaraditi koji dolar — doda i uputi se prema svojem uredu.

Nije mogao shvatiti zašto su Indijanci iskopali ratnu sjekiru i što ih je na to primoralo.

II

— Prokleta beštijo — poviče Smoky i objema rukama zgrabi veliki komad mesa pokušavajući ga izvući iz gubice ovčarskog psa koji ni najmanjim znakom nije pokazivao namjeru da svoj plijen tako lako ispusti. — Lee, odmah da si ostavio meso! — ljutito će kuhar ranča Skull. — Što da učinim s tobom kad si tako tvrdoglav? Zašto me samo ljutiš?

Kuhar Smoky ponovno snažno povuče i u tom trenutku pas ispusti meso. Kuhar otetura nazad i mašući rukama završi na zemlji bijesno psujući.

– Nije valjda da namjeravaš učiti letjeti? – upita netko smijući se. – Nije ni tako loše, Smoky...

Starac se teškom mukom osovi na noge i ljutito se obazre oko sebe. Ugledavši Shortyja kako se smije, Smoky zgrči pesnice i prijeteci poviče:

– Zašto bolje ne pripaziš na Leeja? Taj mi je pas upropastio cijeli ručak koji sam namjeravao pripremiti. Sada ćete jesti samo grah. Što vam ja mogu. Nije sve to moja krivnja – doda bacivši psu ionako napola izgriženo meso.

Ovčar zadovoljno dohvati meso i poče ga sa slašću kidati svojim oštrim zubima i požudno gutati.

– Možda bih vam mogao ovog momka servirati za ručak – promrmlja kuhar. – Upozoravam te, neću više dugo dopustiti da mi taj pas pojede najbolje odreske. Sada je zaista dosta, Shorty, a ti si odgovoran za tog proždrljivca.

Shorty kimne i pride ovčaru koji odjednom podigne glavu sa slasnog zalogaja i očito osjetivši da je kriv, žalosno i pokajnički podvine rep. Shorty podigne ostatak odreska, baci ga prema kuharu i ljutito zaprijeti rukom svojem starom drugu, vjernom ovčaru. Lee je očito pogrešno shvatio kretnju pa je poskočio prema Shortyju koji, popustivši pod teškim tijelom starog ovčara, izgubi ravnotežu i nade se na zemlji osjetivši kako ga pas oduševljeno liže u znak prijateljstva.

– Samo ga pojedi! Baš je slatan zalogaj – nasmije se kuhar Smokey. – To je pravi obrok.

– Što se to ovdje događa? – upita netko.

Shorty se teškom mukom uspravi, a s kuhareva lica nesta zadovoljnog smijeha ugledavši vlasnika ranča Skull, Johna Morgana koji je upravo sjahao i naborana čela prišao svojim ljudima.

– Ništa osobito, gazda... – uvjerljivim će glasom kuhar. – Shorty uči Leeja novoj vještini.

Shorty se nasmiješi pogladivši psa po glavi. Ovaj ustane i polagano se uputi veselo mašući repom do Johna Morgana, čovjeka iz Alabame.

John Morgan se nasmije znajući da je ovčar uvijek spreman za nove nestašluke i da je već odavno postao miljenikom ranča Skull. Shorty ga je dobio na poklon od nekih naseljenika kojima su on, Brazos, i kuhar Smoky pomogli iz neprilika dok su kolima prolazili ovih krajem.

– Dobro... Dobro... – smiješeći se zaključio Morgan. – Je li inače sve u redu, Smoky?

Kuhar kimne.

– Sve je u najboljem redu. Momci marljivo rade. Kada završim ručak, vratit ću se na ranč – odgovori kuhar.

– Već je i vrijeme – nasmije se Morgan. – Moja se kći doduše trudi oko kuhanja, ali moram priznati nedostaje nam tvoj usoljeni grah.

Smokey stane kao ukočen ne znajući treba li da se na ovu opasku naljuti ili da je shvati kao jednu od čestih domišljatih šala svoga gazde. Vidjevši kako se Morgan smije morao se i sam nasmiješiti, znajući da njegov gazda, zadirkujući ga, ne misli ništa loše.

– Nemoj se uzrujavati, stari

moj – nastavi Morgan. – Dolazim upravo iz Golden Cityja. Tamo vlada veliko uzbuđenje mada ne mogu vjerovati u sve što se tamo priča.

– Nevolje, gazda? – zabrinuto će Shorty.

– Indijanci su napali nekoliko jahača i poštansku kočiju. Ima već mrtvih i ranjenih. Sve govori da je to djelo Big Nosea i njegove braće, ali ne razumijem zašto bi Kiowe...

– Gluposti! – ljutito će Smokey. – Big Nose, poglavica Kiowa, doduše često se s nama šali, ali uvjeren sam da nikada ne bi nekoga napao a pogotovo ubio. Već mnogo mjeseci živimo s njima u miru.

– Sve sam to rekao i momcima u Golden Cityju – namršti se Morgan. – Ali ipak moram i sam priznati da sam vidio kočiju iščičkanu indijanskim strelicama. Govorio sam i s jednim ranjenim jahačem. Nema sumnje da su Kiowe pošli na ratni pohod.

– Mi nismo ništa vidjeli – zamišljeno će Shorty, a Smoky potvrdno kimne glavom.

U tom trenutku nešto prozuj zrakom i zabije se blizu Smokyjeve glave u kola. Indijanska strelica! Ljudi s ranča Skull odmah su se bacili na zemlju i tako izbjegli daljnje strelice što su kao kiša padale prema njima i zabijale se posvuda unaokolo.

Ubrzo je sve utihnulo i ljudi začuše odjek kopita što se gubio u daljini bregovite zemlje. Nikoga se ne može vidjeti ali to nije ni čudno, jer obronci su obrasli gustim žbunjem i visokim drvećem. Trojica zatečenih još su nekoliko trenutaka ostali

u zaklonu prije nego što su se uspravili.

– Što je sad to? – zapanjeno će Smoky i podigne sa zemlje svoj stari kožni šešir što mu je, dok se bacio na zemlju, pao s glave.

Morganovo lice bilo je prilično zabrinuto. Jasno mu je da su sva trojica samo nekom čudnom srećom izbjegla smrt.

– Što imate reći na to? – upita Morgan, ljutito pride kolima i istrgne jednu od strelica ojađeno je slomivši rukama. – Jesu li Kiowe poludjeli? Što se dogodilo? Nešto mi u svemu ovome smrdi i nekako mi sve to nije sasvim jasno. Odjaši do stada i upozori ljude neka dobro pripaze – reče obrativši se Shortyju. – Ne bih želio da i među našima bude mrtvih.

Shorty, malen rastom, pohitao je svome konju i u trenu uzjahao. Ubrzo je nestao za obližnjim brežuljcima.

Morgan pride svojem konju i uzjaše.

– Imaš li dovoljno hrabrosti da sam ostaneš ovdje? – upita pogledavši kuhara Smokyja.

– Naravno! Nije moguće da vjerujete kako ću se prepasti nekolicine Indijanaca? – doda mrmljajući.

– Ja ću krenuti za Indijancima – mirno i odlučno će Morgan. – Hito bih vidjeti što ti svi napadi zapravo znače i zašto ih uopće poduzimaju. Reci našima na ranču da sam odjahao pogledati malo unaokolo i da se nadam vratiti do večeri.

– Valjda će sve biti u redu... – zabrinuto će Smoky i okrene se vatri gdje je pripremao jelo za kauboje koji se brinu o stoci na Morganovim pašnjacima.

Morgan je već često u životu slijedio tragove i tako mu nije bilo teško slijediti trag što su ga ostavili Indijanci. Jahao je oprezno i računao s time da bi mogao upasti u neku klopku. Iskusan čovjek iz Alabame koji je prije nekog vremena kupio zemlju u predivnoj Zelenoj dolini i sagradivši ranč naselio se na njemu sa svojim ljudima, točno je znao na što mora pripaziti. Dovoljno je bio iskusan da ne srlja nepromišljeno u opasnosti.

Polagano je svladao milju po milju. Pretpostavljao je da će tragovi voditi prema selu Big Nosea, ali nije bilo tako.

Na manjem brežuljku rančer zategne uzde svojega crnog pastuha. Dan je bio lijep i pogled je sezao daleko. Nije bilo ni najmanjeg povjetarca koji bi ublažio vrućinu. Morganovo je čelo bilo orošeno kapljicama znoja.

Tragovi konjskih kopita vodili su prema kanjonu što presijeca dva brežuljka. Morgan oprezno sjaši, skloni konja u obližnje džbunje, izvadi iz korica za sedlo svoju »vincesterku« i odšulja se prema kanjonu. Krajnje oprezno, iskorištavao je svaki i najmanji zaklon, približavao se ulazu u kanjon ali iznutra ne čuje nikakav sumnjivi šum.

Nekoliko ptica kruži visoko na nebu. Nešto se pomaknulo između žbunja pred ulazom u kanjon, ali ubrzo se ispostavilo da je to samo neki kunić.

Morgan se spusti na zemlju i pomažući se laktovima primakao se kanjonu. Pred samim se ulazom ponovo zaustavio i osluhnuo, ali nije čuo ništa. Čini se da zaista nema opasnosti, ali

ipak nema sumnje da tragovi vode u kanjon.

Morgan mora odlučiti i, odlučuje da ude. On se na boji i kad mu je pred očima neki cilj, nikada ni ne pomišlja na uzmak.

Sa dva brza koraka uvukao se u tminu kanjona, baci se na tlo uz stijenu dok mu je ruka grčevito stegla pušku. Polagano mu se oči privikavaju na mrak. Šulja se dalje.

Odjednom nailazi na indijansko pero. Leži na tlu kao da ga je netko ovdje izgubio ili zaboravio. Morgan se sagnuo kako bi ga podigao i uto shvaća da je upao u klopku. Tamna sjena poput pantere bacila se na njega. Prekasno je za uzmak. Sav njegov oprez bio je uzaludan.

Pao je na tlo i osjetio prodoran miris bizonove masti kojom je utrljano Indijančevo tijelo. Ne može pronaći oslonac i pokušavajući odgurnuti napadača od sebe, ruke mu neprestano kliču po njegovoj masnoj koži. Osjeća teško dahtanje čovjeka iznad sebe i zagledavši mu se u oči vidi u njima bijes, nema ni traga samilosti, samo okrutnost i prezir. Jaka ruka stiže mu vrat.

Morgan se uspijeva nekako pomaknuti i obojica se otkotrljaju kamenim tлом. Morganova odjeća razderana je i dok udara o kamenje povremeno mu se otme uzdah sa suhih usana, ali ne predaje se.

Indijanac se baca na Morgana i svojim čvrstim rukama pokušava ga zagušiti obujmivši mu vrat koliko je god snažno mogao. Morgan pomišlja da je to kraj. Oči su mu zabljesnule, pokušao se uspraviti, ali ponovno nemoćan srušio se na tlo.

Iz trena u tren postajao je sve slabiji. Indijanac se nasmije i oslobodivši jednu ruku posegnu za nožem pričvršćenim za opasač. U tom trenutku, na svu sreću, Morgan skupi svu preostalu snagu i kao da se povratio život u nepomično tijelo. Privukao je noge i odbacio Indijanca sa sebe.

Ovaj je začuđeno udario o kamen u stijenu, nešto promrm-ljao i ostao nepokretan ležati na tlu. Morgan se teškom mukom uspravio. Rukom je dodirnuo vrat, boreći se da dođe do zraka. Još je osjećao da ga ona ruka steže ne dopuštajući mu da diše.

Upravo kad je htio prići one-sviještenom Indijancu i bolje ga pogledati, čuo je kako se kanjonu približava odzvanjanje kopita. Indijanci!

Znajući da su nadmoćni, nije im se želio suprotstaviti već se iskrao iz kanjona i uzjahavši svoga konja olakšano je odahnuo. Odjahao je do manjeg brežuljka odakle se dobro mogao vidjeti ulaz u kanjon i uistinu, ubrzo ih je mogao ugledati.

Budući da je Morgan već često bio kod Big Nosea i dobro poznavao izgled njegovih ratnika, bio je uvjeren da pred sobom vidi Kiowe. Znao je kako se oblače i kako izgledaju i stoga nije bilo šumnje da su to oni, ali pitao se čemu sve to. Razlog ovih nenadanih napada nikako nije mogao dokučiti, jedino mu je osjećaj govorio da nešto nije kako valja.

Pred ulazom u kanjon Indijanci su zastali. Okrenuli su se prema brežuljku i ugledali nepomičnog Morgana koji je poput kipa mirno sjedio u sedlu

netremice ih promatrajući. Na usnama mu poigravao gorak osmijeh.

Kao da ga žele zaplašiti prijeteci su podigli ruke prema njemu, ali ga nisu napali mada su neki od njih imali puške.

Morgan razmisli što da učini i zaključi da bi svako izazivanje borbe u ovom trenutku bilo glupo i nepotrebno. Postoji samo jedan jedini izlaz: mora stupiti u vezu s Big Noseom, poglavicom Kiowa i saznati što se to dogodilo. Ako su Indijanci iskopal ratnu sjekiru, za to mora postojati valjani razlog, jer dovoljno ih je poznavao da bi mogao biti uvjeren da bezrazložno nikada ne napadaju.

Morganov je ranč na indijanskome teritoriju i stoga, osim što je jedan od onih koji svakako žele izbjeći svaku nepotrebnu borbu, jasno mu je da budućnost njegova posjeda umnogome ovisi o tome hoće li biti u mogućnosti s Big Noseom i njegovom braćom održati mir ili će se morati zaratiti.

Nije da vlasnik ranča Skull zazire od borbe jer nije vičan oružju, to ne. Ukoliko je primoran da se bori, neizmjereno je brz i snalažljiv, ali svakako želi izbjeći nepotrebno krvoproliće ako to nije prijeko potrebno. Nikada nije bio bezosjećajni ubojica koji bi uživao u ubijanju. Zato i nije pucao na Indijance dolje kod kanjona već je odlučio prvo razgovarati s poglavicom Kiowa a onda donijeti daljnje odluke.

* * *

Rana jutarnja magla spustila se nad Golden City. Sve je bilo

sivo i sumorno dok je poštanska kočija polagano napuštala grad. Old Pete se nije osjećao baš najbolje sjedeći na sjedalu za kočijaša.

Između sebe i šerifa Rockwella, koji je odlučio pratiti poštansku kočiju i stoga je kao i Pete sjedio na sjedalu za kočijaša, starac je odložio sačmaricu nadajući se da će mu poslužiti ako ustreba.

U unutrašnjosti kočije sjedila su petorica momaka naoružanih revolverima i puškama. Svi su se svojevrijedno prijavili za to vrlo opasno putovanje.

— Sve će biti u redu — promrmlja šerif kao da želi umiriti starca pokraj sebe i čvršće obujmi pušku. — Neko nas vrijeme zasigurno neće napasti. Za sada možeš mirno potjerati konje i biti smiren — dodaje pokušavajući i samom sebi uliti hrabrost.

Old Pete zavitla dugačkim bičem i šesteropreg pojuri prašnom cestom prema bregovima Kolorada ostavljajući za sobom gusti oblak prašine.

Svi su u kočiji bili napeti, očekujući mogući napad i osjećajući opasnost što vreba na svakom dijelu puta. Magla se polako dizala i postepeno nestala dok iz bregova na istoku izlazi sunce. Svi olakšano odahnuše svjesni da je prva opasnost minula.

Sada kada je vidljivost bolja opasnost od nenadanog napada ipak je manja, mada je svima jasno da se indijanske ratnike vidi uglavnom uvijek onda kada je već prekasno bilo što poduzeti. Svi šute, svatko zaokupljen svojim mislima. Čuje se jedino odzvanjanje kopita po

prašnom tlu, cvilenje kočije i s vremena na vrijeme rzanje konja.

Šerif sa strane pogleda Old Petea. Naborano starčevo lice odaje zabrinutost. Iako se za života susreo s mnogo teškoća i često se morao boriti, vidi se da je starac zlovoljan i gotovo uplašen.

Deset milja daleko od Golden Cityja nalazi se prva poštanska postaja i tamo će zamijeniti konje. Na manjem brežuljku starac polagano smanji brzinu i zagleda se prema postaji što se nalazi u dolini na podnožju brežuljka.

— Nešto mi se ne sviđa — promrmlja Old Pete.

— Ne mogu vidjeti Howarda — kimnuvši će šerif. — U koralu nema konja. Sve mi se čini da nešto nije u redu... Samo je jedna mogućnost — doda zamišljeno. — Mora da su Indijanci napali postaju.

Starac kimne i prešavši rukom kroz gustu bradu zamišljeno prokune.

— Što da radimo, šerife? Ne znam je li razumno da se odvezemo do postaje. Zasigurno nas dolje čeka neka zamka. Ako se osmjelimo i ipak odemo vidjeti o čemu se radi, nećemo imati vremena pobjeći ako ustreba. Konji su inako već umorni i sumnjam da bi izdržali dugi galop. Ako nas Indijanci napadnu, izgubljeni smo.

Šerif zamišljeno potrlja neobrijani obraz.

— Što se događa? — javi se netko iz kočije. — Jeste li ugledali Indijance?

— Netko je napao poštansku postaju — promrmlja šerif. — Barem tako izgleda. Moramo

razmisliti što da poduzmemo. Možda će biti najbolje da okreneš kočiju – reče pogledavši Old Petea. – Ukoliko Indijanci opaze da ne namjeravamo, u dolinu, napast će nas ovdje. Jedino što nam preostaje jest da se što prije vratimo u Golden City. Predosjećaj mi govori da smo već ionako do preko glave u neprilici.

Prelazeći pogledom preko džbunja, drveća i kamenih stijena Old Pete se zamišljeno nasmiješi. Posvuda je vrebala opasnost.

– Većina ih se zasigurno nalazi kod poštanske postaje – zaključí starac. – U zasjedi su vjerojatno samo nekolicina promatrača.

Čvršće je stegnuo uzde i vješto natjerao konje da okrenu kočiju.

– Tako... tako... – mrmljao je Pete – gledajući konje. – Ako nastavite biti tako dobri, kupit ću vam posebnu porciju zobi kao nagradu, ukoliko živi stignemo do cilja...

Cim je Pete okrenuo kočiju, izbio je pakao. Kao iz vedra neba odasvud se na poštansku kočiju sručilo bezbroj strelica, posvuda su zujali meci. Šerif skoči na krov i baci se između nekolicine većih kovčega što su tamo pričvršćeni. Sa tog je mjesta mogao bolje pucati. Petorica u kočiji dali su sve od sebe dok je Pete bjesomučno tjerao već izmorene konje.

Iako je kočija već puna zabodenih strelica, samo rijetko gdje vidi se po koji Indijanac, iz nekog džbuna izviri ratnim bojama išarano lice ratnika ili se začuje neki ratni uzvik.

Ljudi iz kočije pucaju u praz-

no, na sreću, ne bi li tako pogodili kojeg neprijatelja. Kočija juri gotovo nevjerojatnom brzinom u istom smjeru odakle je i došla, ali Indijanci ne popuštaju. Uz povike kreću u potjeru. Njihovi odmorni konji znatno su nadmoćniji od izmorenog šesteroprega, ali ipak ga ne uspijevaju dostići tako da me mogu okružiti kočiju i napasti je sa svih strana odjednom.

Šerif Rockwell puca i ubrzo nekoliko Indijanaca pada s konja i ostaje ležati na tlu. Osvrnuvši se Old Pete zadovoljno mrmlja. Nakon nekog vremena progonitelji odustaju i kočija nesmetano nastavlja povratak. Pete već može dopustiti konjima da jure malo lakšim galopom i rukom briše očnojono čelo.

– Ovima smo pokazali tko smo – zaključí zadovoljno gurnuvši u usta komad duhana za žvakanje.

Šerif Rockwell vratio se na mjesto pokraj kočijaša. Lice mu je izobličeno od boli. Ranjen je u desno rame.

– Nije strašno. Samo me okrznuo metak – mirno će šerif ugledavši zabrinuto kočijaševo lice. – Liječnik će to već izliječiti. Što ćemo sada? Očito je da s kočijom ne možemo otići po pomoć – zabrinuto će šerif. – Čini se da Indijanci kontroliraju sve putove u ovom dijelu zemlje. Sve mi se čini da je naš grad nalik na maleni otok usred velikoga uzburkanog mora.

– Tako je, šerife – kimnuvši će Pete i ispljune komadić prožvakanog duhana. – Uvjerensam da i u drugim gradovima u okolici nije bolje. Preostaje nam samo jedan izlaz, a taj je

da se svi složimo i ujedinjenim snagama napadnemo indijanski logor. To je jedino što nam preostaje.

Šerif zamišljeno kimne.

— I ja sam već na to pomislio. Kada dulje o svemu razmišljam, sve mi se čini da bismo u Golden Cityju mogli skupiti pedesetak momaka i kada bismo u ostale gradove poslali glasnike, mogli bismo taj broj zasigurno udvostručiti... — razmišljao je naglas šerif Rockwell. — Tako bismo svladali te očito poludjele Indijance i nadam se zavijek smiriti.

Ugledavši napokon prve kuće Golden Cityja, svi su olakšano odahnuli. Bar za sada su na sigurnome. Svjesni su, međutim, da moraju nešto poduzeti jer drugog izlaza nema. Uvjereni su da su njihovi glavni neprijatelji Indijanci i niti ne razmišljaju da bi mogli biti u zabludi. Za njih je sve jasno.

III

— Ne preostaje mi ništa drugo nego da govorim s Big Noseom — zabrinuto će Morgan.

Vlasnik ranča Skull razgovarao je sa svojim prijateljima Chet Quade i Leroy Spade zabrinuto su gledali Morgana. Quade, nekada poznati revolveraš, sada je Morganov zamjenik. Spade, nekada izviđač i lovac na divlje zvijeri, doveo je Morgana prije nekog vremena u ovu prekrasnu dolinu gdje danas stoji poznati ranč Skull.

— To je vjerojatno jedni izlaz — reče Quade i okrene se prema Spadeu. — Što ti o svemu misliš? Ti Kiowe poznaješ već od prije.

— Mogu samo reći da mi ni-

šta više nije jasno — promrmlja Spade i zamišljeno odgurne krznenu kapu sa čela na zati-ljak. — Već dugo poznajem Big Nosea, poglavicu Kiowa. Nismo doduše postali veliki prijatelji ali dovoljno se poznajemo da jedan drugoga poštujemo i razumijemo se. Ne mogu jednostavno vjerovati da je sve to čemu se priča njegovo djelo.

— Ukoliko jest, mora postojati neki važan razlog — uplete se Morgan i umorno sjedne.

Spade se uputio do ormara, izvadio bocu viskija i tri čaše i vratio se Morganu i Quadeu. Napunio je čaše, dodao svakome po jednu, nazdravili su i naiskap ispraznili žestoku tekućinu.

— Zar vas se ni trenutak ne može ostaviti same? — oglasi se mladenački glas djevojke što je upravo ušla u sobu.

Mary Lou Morgan, Morganova je kći koja je tek prije nekoliko mjeseci stigla na očev ranč.

— Nemoj biti tako stroga — nasmiješi se Morgan. — Osim svega punoljetni smo, zar ne?

Mary Lou je pogledala Quadea i ovaj joj nasmiješivši se nasmigne. Djevojka se okrenula i pošla iz sobe.

— Samo vi pijte — nasmije se na izlazu. — Nisam ja baš tako stroga kako mislite. Dakle, dobru zabavu — doda i izade.

Trojica u sobi začuđeno se pogledaju i nasmiju.

— A sada se vratimo našem razgovoru — ponovno se uozbiljivši reče Morgan. — Kako sam rekao, razgovarat ću s Big Noseom. Možda bi bilo dobro da ti, Leroy, podeš sa mnom. Dobro poznaješ Kiowe, bolje od svih nas.

– U redu. Kada krećemo? – raspita se Spade. – Gdje je zapravo nestao general?

Morgan se počeo po glavi i slegne ramenima.

– Ne znam. Norman je izjahao. Nadam se da ga Indijanci neće opaziti, jer ugledaju li njegovu generalsku uniformu, mogao bi stradati – zabrinuto će Morgan.

General Norman Carrington, nekadašnji neprijatelj za vrijeme rata, danas je jedan od Morganovih najboljih prijatelja. Nema tako davno kako je stari general napustio vojsku i praćen mnogim neprilikama probio se do ranča Skull. Stigavši na ranč ostao je ovdje i već se sasvim udomačio a i ljudi na ranču priviknuli su se na starog Carringtona koji uvijek ima po koji vrijedni savjet. Norman Carrington napustio je vojsku ne mogavši se pomiriti s time da njegova vlada zatvara oči pred činjenicom da se neprestano krše ugovori potpisani s Indijancima.

– Carrington se razumije s Big Noseom – reče Morgan. – Čak je jednom od poglavičinih sinova spasio život skrenuvši konja u stranu dok je neoprezno dijete umalo palo pod konjska kopita.

– Stoga bi želio da i general pode s tobom – kimne Quade.

– Je li tako?

– Naravno, Chet – nasmiješi se Morgan. – Moramo pred poglavicu iznijeti sve naše adute. Ukoliko je Big Nose uistinu započeo rat, a čini se da jeste, onda će nas nastojati istjerati iz ove udoline. To bi značilo propast za ranč Skull. Vjerujem da nitko od nas to ne želi.

Quade se nasmiješio i rukom pokazao revolver za opasačem.

– Neće im biti lako ukoliko nas namjeravaju istjerati. Nismo ni mi mačji kašalj – promrmlja zatim. – Možemo se mi boriti i već smo nekoliko puta dokazali da nas se ne može samo tako pobijediti. Kada vi Kiowe uistinu željeli rat, mogli bismo se i s njima okušati, a ukoliko nam se pridruže momci iz Golden Cityja i susjednih gradova, nije nam ni potrebna pomoć vojske.

– To je baš ono što bih želio spriječiti – ozbiljno ga pogledavši reče Morgan. – Već dugo vremena živimo s Kiowama u miru i zato želim saznati što ih je navelo da odjednom napadaju bijelce. Mora postojati neki razlog, važan razlog – doda zamišljeno. – Već satima time razbijam glavu ali još ga ne mogu dokučiti.

– Krenimo, Johnne – mirno će Spade. – Carrington će se zasigurno ubrzo vratiti. Daj osedlati konje. Nikada se ne udaljava daleko od ranča. Bit će najbolje da što prije stigemo do Big Nosea. On će nam odgovoriti na sva naša pitanja.

– A ja da ostanem ovdje? – začudio se Quade.

– Tako je najbolje, Chet – gorko se nasmiješivši odgovori Morgan. – Pobrini se da na ranču sve ide svojim uobičajenim tokom kao da se ništa nije dogodilo.

Zamišljeno je pogledao Quadeov revolver, svjestan da na ranču ostavlja čovjeka koji će, ukoliko bude potrebno, dati sve od sebe da obrani ranč.

Quade kimne i ubrzo potom izađe na dvorište. Izvana je do-

pro njegov oštri glas dok je zapovijedao da se za Morgana i Spadea osedlaju konji.

— Moraš li zaista odjahati?
— zabrinuto će Mary Lou ušavši u sobu. Sigurno je to u što se upuštaš vrlo opasno. Indijanci su...

— Smiri se kćeri — prekine je Morgan pokušavši utješiti kćerku.

Nježno joj prijede rukom po mekoj kosi.

— Sve će biti u redu, vidjet ćeš. Moram saznati što sve to znači. Shvati da ne mogu mirno čekati da nas Indijanci napadnu. Moram saznati zašto su počeli novi rat.

Nježno poljubi djevojku u čelo i okrene se prema Spadeu.

— A tko će mene poljubiti? — nasmiješi se Spade. — Gledajući vas, gotovo sam ljubomorani.

Morgan se nasmiješi i raširivši ruke krene prema prijatelju.

— Nisam to tako mislio — nasmije se Spade i potrči prema vratima.

Mary Lou zabrinuto je gledala za obojicom kako izlaze iz kuće. Bilo joj je jasno da se šale kako bi nju oraspoložili, a da im u duši ni malo nije do zadirkivanja. Tko zna hoće li se uopće vratiti...

— Momci, morali bismo se ujediniti! — poviče visoki čovjek.

Njih pedesetak okupilo se u salunu Golden Cityja.

— Ukoliko budemo složni, Indijanci nam ne mogu ništa. Najvažnije je da se o svemu dogovorimo i vjerujemo jedni drugima. Sloga je temelj našem uspjehu. Razmislite malo o mojim

riječima — doda Jack Wacco i zašuti.

Opasan smiješak igrao mu na usnama. Kolt mu je bio pričvršćen za opasač, duboko na bokovima. Nemarno je prešao rukom preko brkova i nastavio dohvativši čašu s viskijem:

— Pijmo u ime naše sloge! Mislim da je uistinu kucnuo čas da Indijancima pokažemo tko smo i zauvijek ih naučimo da se s nama ne mogu šaliti. Ili možda mislite drugačije? — upita uz smiješak. — Ima li koga tko je protiv moga prijedloga? Možda netko i dalje želi jašući ovim dijelom zemlje neprestano nositi glavu u torbi. Ja ne! Dosad je već i previše mrtvih a da bismo i dalje mogli zatvarati oči pred istinom. O ranjenima bolje da i ne govorim. Dakle? Hoćemo li nešto poduzeti ili ćemo i dalje mirno čekati? Ukoliko namjeravate čekati da država pošalje vojsku, sumnjam da ćemo je uopće dočekati...

— Odobravajuće mrmljanje doprlo je do Waccoa. Visoki samouvjereni čovjek koji je već dva tjedna boravio u gradu zadovoljno kimne.

— Imate vremena da o svemu razmislite, ali nemojte da to potraje predugo, momci! Napadi Indijanaca svaki su dan sve brojniji i sve je više mrtvih — reče dok su mu se oči caklile od nekog neopisivog uzbuđenja. — Ubrzo će nas pokušati napasti i ovdje u gradu. Uvjeren sam u to. Ljudi, mislite na svoje obitelji, žene, djecu... Vjerujem da znate što će im se dogoditi ako im padnu u ruke — govorio je Wacco pokušavajući djelovati što uvjerljivije.

Ljudi oko njega potvrdno klimnuše. Nekom magičnom snagom Wacco je uspijevao širiti oko sebe mržnju i ogorčenje protiv Indijanaca i ljudi oko njega razjariše se i uzbudiše gotovo hipnotizirani riječima čudnog pridošlice koji se pravio da vrlo dobro poznaje Indijance i njihovu okrutnost koju dosad od potpisivanja mira, stanovnici ovoga kraja uistinu nisu imali prilike okusiti.

Serif Rockwell ušao je u salun upravo dok je Wacco izgovarao posljednje riječi optužbe. Nabrana čela zamišljeno je promatrao toga stranca koji, otako je došao u grad, živi vrlo raskošno a o kojem nitko zapravo ne zna ništa određeno, a kamoli otkuda mu toliki novac.

— Polagano momci — javi se šerif i osjeti kako su se pogledi sviju odjednom okrenuli prema njemu.

— Veliki šerif ovoga grada očito nam želi ponuditi neko divno čudotvorno rješenje — nasmije se Wacco. — Koliko mi je poznato, dobro se slaže s Indijancima. Zaista me čudi kako su baš njega napali kada ih on očito tako dobro razumije i pokušava zaštititi...

— Smirite se, stranče, i ne pre nagljuje — pomalo ljutito mu se obrati šerif a zatim se okrene ostalima. — Naravno da ne možemo prekriženih ruku čekati daljnji razvoj događaja, ali zašto ne bismo kao prvo pokušali govoriti s Indijancima i čuti o čemu je riječ prije nego što ih napadnemo? Dragi moj Wacco, uopće ne znamo zašto su odjednom u tolikoj mjeri ljuti da nas čak napadaju. Tko zna nemaju li neki važan razlog za

to... — doda uporno gledajući u oči čovjeka kojem se obratio.

— Uistinu ste im prijatelj, nije li tako? — izazivalačkim će glasom Wacco.

Šerifovo se lice zacrveni od bijesa ali previše je razuman i stoga zatomičuje ljutnju i mirno nastavlja:

— I ja sam prije nekoliko sati mislio kao i vi, Wacco. Držao sam da je najbolje skupiti nekoliko stotina ljudi i bezglavo napasti Indijance prije nego što možda oni napadnu nas, tu u gradu, ali razmislivši o svemu uvidio sam da je to bezumno. Izazvali bismo jedino nepotrebno krvoproliće. Shvatite da im se ne možemo suprotstaviti a osim toga to i nema smisla dok ne znamo zašto su nas uopće napali.

— Vi ste budala, šerife! — ljutito će Wacco.

Usnice su mu se stisnule u tanku crt i na licu mu se jasno odražavao prezir koji je osjećao prema šerifu. Mrzio ga je u ovom trenutku i najradije bi ga bio napao i zauvijek ušutkao.

— Možda namjeravate stupiti s njima u pregovore i sve srediti blagim prijateljskim riječima — stisnutih pesnica promrsi Wacco. — Ne! Tu pomaže samo jedno: borba!

Njegove su riječi ponovno bile popraćene odobravajućim mljmljanjem. Jack Wacco je osjećao da su ljudi sve više i više na njegovoj strani, stoga je i nastavio kako bi ih još bolje uvjerio u neophodnost borbe:

— Zapravo me se sve to uopće ne tiče — mirno će Wacco kao da polagano postaje nezainteresiran za cijelu stvar. — Stranac sam u vašem gradu i

samo sam na proputovanju, ma-
da sam neko vrijeme čak pomi-
šljao da se ovdje možda nase-
lim. Svida mi se ovaj kraj i uvje-
ren sam da bi se tu moglo do-
bro poslovati. Kao ja misle i
mnogi drugi – nastavi s istim
smiješkom na usnama. – Stoga
biste, šerife, i morali misliti u
prvom redu na to kako Golden
City mora i dalje ostati grad u
kojem se svatko osjeća sigurnim
i u koji uvijek može stići isto
tako kao i oputovati, ako to
poslovi od njega zahtijevaju.

– Svjestan sam ja svega toga
i niste mi vi potrebni kako biste
me podsjetili na moje dužnosti
– mirno će šerif Rockwell. –
Ipak ćete zasad još pričekati s
vašim velikim ratnim planovi-
ma. Još sam ja šerif u ovom
gradu kako ste, ako se ne va-
ram, i sami spomenuli...

Okrenuo se prema ostalim
ljudima u salunu i pažljivo ih
promotrio. Vidjelo se da su za-
brinuti i pomalo zastrašeni svi-
me što se dogodilo.

– S dvojicom dobrovoljaca
prvo ću odjahati i razgledati
okolicu. Tko zna, možda uspije-
mo stupiti u vezu s Indijancima
i razgovarati s njima. Tek kada
se vratimo, vidjet ćemo što će-
mo dalje – doda odlučnim gla-
som koji nije trpio da mu se
protuslovi.

Okrenuo se i izašao iz saluna
ostavivši za sobom pomalo za-
tečene izraze lica. Čim je stupio
na cestu, začuje glasno mrmlja-
nje i uzrujane glasove. Svatko je
očito želio reći svoje mišljenje o
cijeloj stvari.

* * *

– Evo generala – reče Spa-

de i lagano potegne uzde svoga
pastuha miše sive boje.

Morgan, vlasnik ranča Skull
i nekadašnji izviđač Leroy Spa-
de udaljili su se tek nekoliko
milja od ranča. Pred njima bilo
je malo jezero naseljeno patka-
ma i divljim guskama. Oko jeze-
ra goveda su uživala u ukusnoj
sočnoj travi.

General Carrington zaustavi
konja i pozdravi prijatelje.

– Kako ste? – upita smiješe-
ći se i dotakne rukom brkove.

– Kamo ste se uputili?

Morgan mu ukratko rastu-
mači o čemu se radi. Generalo-
ve plave oči na kratko zablje-
snuše. Oko pasa nosio je
pričvršćenu veliku konjičku
sablju. Radi nje su ga Kiowe i
nazvali „Veliki nož“.

– Pretpostavljam, John, da
se nećeš protiviti ako krenem s
vama – zamišljeno će general.

– Dovoljno dugo poznajem
Kiowe tako da vjerujem da će
htjeti govoriti sa mnom. Znaš i
sam da me Big Nose poštuje i
htjeti će mi gotovo sigurno sve
rastumačiti.

– U redu, Normane – na-
smiješi se Morgan. – Ionako
sam te i sâm upravo htio zamo-
liti da podeš s nama. Dakle, mo-
žemo nastaviti put. Ne smijemo
gubiti vrijeme.

Potjerali su konje i uputili se
zelenom predivnom dolinom u
smjeru sjeveroistoka. Između
manjih brežuljaka put ih je vo-
dio prema zimskom selu Big
Nosea i njegovih ratnika.

Jahali su satima, neprestano
se ogledavajući ali nigdje nisu
sreli ni žive duše. Oči su im bile
širom otvorene, uši su osluški-
vale svaki i najmanji šum ali ni-
šta sumnjivo da opaze ili čuju.

Sve je bilo mirno. Nigdje da ugledaju makar jednog jedinog Indijanca. Sumom obrasli brežuljci djelovali su gotovo napušteno.

U jednom trenutku ugledali su stado srna koje je ubrzo nestalo iz njihova vidokruga. Sunce je neumorno peklo i tjeralo ih da se znoje željni osvježanja i odmora. Gotovo da i ne govore, svatko je zaokupljen svojim mislima i tako jašu šutke, razmišljajući svaki za sebe kako će ih ratnici u selu dočekati i hoće li uopće htjeti s njima govoriti.

— Trebalo bi da se na kratko odmorimo — predloži odjednom Morgan i pokaže manju skupinu drveća pod kojom je bio hlad. — Na kratko ćemo sjesti u hladu i skupiti nove snage. Upravo kada su sjahali i smjestili se u hlad, odjednom se pojavio Kiowe. Kao da su iz zemlje izronili, odjednom su se našli pred njima pojavivši se iza grmlja i visoke trave.

U trenutku su trojica s ranča Skull bila okružena Indijancima i gledala u koplja, puške, indijanske lukove što su ih ratnici uperili u njih.

Prvi su čas bili kao skamenjeni a zatim generalova ruka klizne prema sablji. Morgan ga, na svu sreću, na vrijeme upozori:

— Bez panike, Normane — tiho će. — Nemoj zaboraviti da želimo s njima pregovarati.

Generalova ruka osta mirno položena na sablji a Morgan digne ruke u znak mira, dlanova okrenutih prema Indijancima. Ratnici pred njima su ostali nepomični kao da su im samo oči žive ali u njima se očitavali

svi drugi osjećaji samo ne prijateljstvo i ljubaznost.

— Dolazimo u miru — glasno će Morgan. — Željeli bismo razgovarati s vašim poglavicom Big Noseom. Hoćete li nas odvesti k njemu?

Kiowe kao da su konačno oživjeli. Približiše im se oružjem i dalje uperenim u trojicu zatečenih pridošlica.

Ugledavši pred sobom ratnim bojama išarana lica Indijanaca, Morgan je osjetio kako mu hladan znoj klizi niz leđa. Još nikada nije imao prilike ovako doživjeti Kiowe i nadao se da nikada za to neće ni biti razloga.

Indijanci su šutke razoružali trojicu bijelaca. Stisnuvši zube od bijesa general je morao dopustiti da mu oduzmu sablju. Sada je bio zarobljenik i nije imao pravo suprotstavljati se.

Indijanci su uzjahali mustange što su ih čekali u blizini i kretnjama ruku zapovjedili svojim zarobljenicima da uzjašu. Mada se vidi da su zbog nečega Kiowe bili ogorčeni na njih, ni na trenutak njihove kretnje nisu prijetile ili čak grube. Jedino ne žele s njima razgovarati i stoga trojica prijatelja odustaju od daljnjih pokušaja, nadajući se da će u selu imati prilike o svemu u miru razgovarati s poglavicom.

* * *

Nekoliko je sati prošlo prije nego što se pred jahačima otvorio pogled na malu dolinu. Nedaleko od potoka je indijansko selo. U blizini pasli su konji. Vidjeli su već i djecu i žene. Sve su se više približavali malom naselju.

Oko velikog glavnog sastajališta za pregovore i zasjedanja šatori su postavljeni u obliku luka. Indijanci su pokazali svojim zarobljenicima da sjašu i dok su neki od ratnika odvodili konje, trojica prijatelja i dalje su stajala okružena radoznalim pogledima ratnika što su u njih držali upereno oružje.

Morgan se bezuspješno osvrtao oko sebe ne bi li negdje ugledao Big Nosea, ali poglavići ni traga. Malo kasnije ratnici što su ih doveli u selo otišli su i ljudi s ranča Skull ostali su sami na velikom trgu pomalo zatečeni svime što im se događa.

Sunce već pomalo zalazi, velika vrućina popušta i blagi povjetarac donosi osvježanje poslije duge danje žege. Odjednom su nestale čak i žene i djeca koja su do sada trčkarala svuda unaokolo, a nema više ni pasa što su do malo prije skakali između nastambi. Situacija je sve neugodnija i u svakom slučaju ne sluti na dobro.

Odjednom iz nekog šatora izlaze trojica Kiowa s modernim »vinčesterkama« u rukama i prilaze Morganu, Spadeu i Carringtonu.

— Nije moguće da nas namjeravaju jednostavno ubiti — promrmlja Spade. — Ne mogu u to vjerovati. Kiowe nisu ubice. Mora da se dogodilo nešto strašno kada nas odjednom tako mrze.

— Moramo nešto poduzeti — javi se tiho Carrington prešavši vrškom jezika preko suhih usana. — Pa gdje je samo Big Nose?

Zaista je neshvatljivo da poglavice nigdje nema, jer Big Nose je inače uvijek na čelu svojih

ljudi. Možda mu se nešto dogodilo. U svakom slučaju situacija nije ni malo neopasna.

* * *

Šerif Rockwell pogledao je dvojicu momaka što su se izronivši iz sjene obližnje kuće pojavili pred njim. Obojica još vrlo mladi samouvjereno su se nasmijali. Odlučili su odjahati sa šerifom u izvide. Ray Hoggan i Wes Patten poznati su u gradu kao neustrašivi i uvijek spremni na svaku pustolovinu.

— Dakle, krećemo li šerife?

— nasmije se Hoggan.

Uzjahao je a za njim i Patten.

— Je li sve jasno, momci? — upita šerif. — Kao što smo se dogovorili, pokušat ćemo razgovarati s Indijancima i saznati zašto nas odjednom napadaju kad smo sve ovo vrijeme živjeli u miru. Ukoliko se ne uspijemo domaći sela ili s nekim od njih porazgovarati, možda će nam poći za rukom barem nekoga od njih zarobiti, dovesti u grad i ovdje ga primorati da govori. Ne svida mi se to rješenje, ali ako ne bude drugog izbora, morat ćemo tako postupiti. — zamišljeno će šerif nezadovoljan zbog ovih nesuglasica koje su odjednom izbile između bijelaca i Kiowa s kojima su se uistinu dobro slagali ostavljajući jedni druge u miru da rade svoj posao.

— Razumjeli smo, šerife — javi se Hoggan. — Vi ste šerif i na vama je da zapovijedate. Učinit ćemo sve kako vi zapovjedite.

Šerif kimne glavom i uzjaše. Dok su napuštali Golden City već je odavno prošla ponoć. Cijeli je grad spavao okupan mjesecom svjetlosti, nigdje više

nije gorjelo svjetlo, gotovo da se nije čuo ni najmanji šum.

Ostavivši za sobom i posljednje kuće grada pošli su prema bregovima Kolorada.

Stigavši sat kasnije do vrha manjeg brežuljka, odakle se pruža dobar pogled, zaustavili su konje i osvrnuli se oko sebe. Nigdje ničega što bi se moglo činiti sumnjivim.

– Što sada, šerife? – raspita se Patten. – Pretpostavljao sam da imate siguran unaprijed određen plan.

– I ja sam tako mislio – kimnuvši će Hoggan.

– Jahat ćemo još nekoliko milja – odgovori šerif.

– Ubrzo ćemo stići do manjeg jezera gdje su navodno viđeni Indijanci. Neki čovjek što je kratko prije našeg dolaska stigao u grad ispričao mi je da ih je tamo vidio. Oni na njegovu sreću nisu vidjeli njega. To me doduše čudi, ali tako je rekao... Morali bismo im se pokušati pažljivo približiti i na bilo koji način zarobiti jednoga od njih. Tako bismo saznali o čemu je stvar.

– Prijedlog mi se čini razumnim – zadovoljno će Hoggan, a Patten kimne kako bi potvrdio da se i on slaže.

Nastavili su put i dalje šuteći. Malo kasnije šerif potegne uzde svoga konja.

– Ostatak puta prijeći ćemo pješice – mirno će šerif. – Jezero je još najviše tisuću metara daleko odavde. Moramo biti oprezni jer su Indijanci zasigurno posvuda postavili stražu.

Skinuvši mumuze sa čizama kako bi izbjegli izazivanje i najmanjeg nepotrebnog šuma, polagano su se uputili prema jezeru.

Posvuda unaokolo je raslo visoko gusto žbunje usred kojeg se u noćnu tišinu visoko uzdiže ogrmno drveće. Do njihovih ušiju dopire glasanje čuka. Trojica ljudi osluškuju svaki šum, oprezni su i polagano se šuljaju naprijed.

Nedaleko od njih manji potok zavojito teče probivši si put kroz gustu travu. Šum vode je tih i djeluje gotovo smirujuće a ipak su sva trojica svjesni da posvuda oko njih vreba opasnost.

Usprkos pažnji ne vide sjenu što nečujno izvire iza drveta kraj kojeg su upravo prošli, napinje luk, i strelica što gotovo nečujno prozuji zrakom zaustavlja se zabodena u Hogganovim leđima.

Šerif Rockwell brzo se okrenuo začuvši kako se granje iza njega lomi i vidio Hoggana kako nepomično leži licem okrenutim prema zemlji.

U istom trenutku začuo se zvižduk strelica sa svih strana. Ubrzo i Patten pogođen pada na tlo grčevito držeći rukom strelicu što mu se zabola ravno u grudi.

Šerif se bacio na zemlju i uspio puzeći domoći se obližnjeg drveta. Pucao je na sjene što su se pojavile svuda oko njega ali i sam je znao da je to besmisleno. Rockwell s gorčinom pomisli kako su kao najveće budale upali u indijansku klopku. Oba njegova pratioca su mrtvi a što će biti s njime, bit će odlučeno svakog trenutka. Jedna strelica zabija se u deblo i šerif se i sam čudio da još nije pogođen.

Ponovno zapuca. Jedna od mnogih sjena što su ga okruživale zastanu kao zatečena i po-

lagano se sruši na zemlju, druge sjene su se pojavile u njegovoj blizini, nečiji nož poleti kroz zrak i zabode se u deblo iza kojeg se sklonio.

Serif uzmiče i dalje pucajući.

Rockwell ponovno zapuca, ali ovaj put, čini se, promašuje, jer čovjek što mu se približava ne zastaje već tiho klizi prema njemu laganim pokretima mačke i odjednom stoji pred šerifom visok kao stijena.

U posljednjem je trenutku Rockwellu pošlo za rukom baciti se u stranu jer se djelić sekunde kasnije na mjestu gdje je stajao zabilo Indijančevo koplje. Šerif zapuca, čovjek uz povik uzmakne i polagano se sruši na tlo. Šerifu je jasno da ne smije gubiti više ni sekunde želi li izvući živu glavu.

Kao bezuman pucajući oko sebe potrči natrag i kao čudom uspijeva domaći se svoga konja, uzjaše i pojuri, još jednom zapucavši u sjenu što je izronila između drveća. Nije znao je li pogodio, ali to ga više nije zanimalo. Jedina misao što ga je zaoкупila jest da što je prije moguće nestane odavde i pokuša se domoći grada.

Povremeno se okretao ali čini mu se da ga nitko nije slijedio. Ogorčen je na samoga sebe kako je mogao dopustiti da upadnu u takvu klopku, dvojica mladih ljudi izgubili su život, a zbog čega? Zbog njegove gluposti!

Ponovno je jednom okrenuvši se vidio u daljini sedmoricu Indijanaca kako juče za njime na svojim brzim mustanzima.

Na sreću Rockwellova životinja nije bila iscrpljena i tako šerif uspijeva donekle povećati

razmak između sebe i svojih progonitelja. O mnogočemu ovisi hoće li dobiti tu trku za život ili je izgubiti.

IV

Morganovo je lice bilo ukočeno i napeto dok je promatrao puške uperene u sebe, Spadea i generala Carringtona.

— Htjeli bismo govoriti s poglavicom Big Nose! — mirno ali odlučno pokuša Morgan. — Došli smo bez zlih namjera budući da već dulje vrijeme živimo u miru. Susjedi smo... Nemojte to zaboraviti!

Kada je zašutio, lica ljudi što su ih okruživala i dalje nisu odražavala ni najmanji osjećaj. Mirna su bila i ukočena kao i dosad, samo su im oči odražavale neki čudan sjaj u kojem je Morgan vidio razočaranje nečim što mu još nije poznato. A došao je ovamo kako bi saznao razlog. Nije mogao shvatiti zašto su Kiowe nijemi, gdje je poglavica, što se to uopće događa ovdje u selu.

Odjednom Kiowe spuste puške i jedan od njih pride trojici začuđenih ljudi. Morganu se čini da ga poznaje ali žarke ratne boje što mu prekrivaju lice potpuno su ga izmijenile.

— Lažeš, bijeli poglavice! — ljutito će Indijanac. — Ne možemo vam vjerovati da ste došli u miru. Sve što govoriš je laž! Svi vi lažete! To smo, na žalost, morali spoznati mada smo zaista željeli živjeti u miru s vama — doda i u glasu mu se osjeti iskreno žaljenje i ogorčenje. — Naš poglavica želi s vama razgovarati!

Indijanac pokaže prema jednom od većih šatora. Dvojica

ratnika upravo su razgrnuli platno na ulazu.

Morgan se bez oklijevanja uputi za Indijancem a za njime Spade i Carrington. Ušavši u šator sva su trojica zatečena tminom što obavlja cijelu unutrašnjost šatora. Lagana vatra na sredini daje tek malo svjetla.

Kada su mu se oči priviknule na polumrak, Morgan ugleda poglavicu Big Nosea kako leži na tlu, povijenih grudi. Mjestimično je zavoj toliko natopljen krvlju da ona probija kroza nj. Mada blijeda lica na kojem se očituje bol ranjeni poglavica plemena Kiowa i dalje djeluje ponosno. Veliki poglavičin nos po kojem je i dobio ime sada djeluje još veći na blijedom, upalom, od boli izmučenom licu.

Dvojica ratnika priđu svojem poglavici i usprave umorno tijelo kako bi poglavica s pridošlicama govorio u sjedećem stavu. Umornim očima Big Nose je gledao trojicu s ranča Skull.

— Što se dogodilo poglavico? Kako to da si ranjen? — začuđeno će Morgan i htjede mu prići, ali zastane ugledavši pred sobom oštrice dvaju koplja. — Tko te je napao?

Usprkos boli na poglavičnu licu pojavi se lagani smiješak.

— Jesli li iskren, John Morgan, ili lažeš kao i tvoja braća? — upita zatim poglavica.

— Mislio sam da me poznaješ poglavico — u nedoumici će Morgan. — Već smo duže vrijeme susjedi i dosad smo uvijek bili prijatelji. Vjerujem da te ne moram podsjetiti da sam ti jednom prilikom spasio život isto kao što si i ti mene spasio... Do sada smo uvijek pokušali razu-

mjeti jedan drugoga i razumnim putem riješiti moguće nesuglasnice.

— Tako je — kimnuvši će poglavica. — Ipak bijeli su ljudi ponovo zli. Žele nas uništiti i istjerati s naše zemlje. Ponovo smo ugroženi i primorani da se brinemo za svoj opstanak.

Morgan, ne znajući što da kaže, u nedoumici slegne ramenima. Pogleda Spadea ali ovaj je bio zatečen poglavičnom izjavom i kao da još nije uspio sasvim shvatiti što treba da znače te poglavične riječi.

— Bit će najbolje da mi sve redom ispričaš, poglavico — predloži Morgan. — Došli smo zato jer jednostavno ne možemo shvatiti zašto tvoji ratnici odjednom napadaju bijelce. Čak su i mene napali dok sam sa svojim ljudima bio na pašnjaku. Napali su kočiju što vozi za Golden City. Nekolicina bijelaca poginula je da ni ne znamo zašto. Big Nose, molim te, rastumači mi što sve to znači!

Poglavičino blijedo lice ukočilo se od čuđenja, a zatim je stresao glavom kao da mu Morganove riječi uopće nisu jasne.

— Ne razumijem o čemu govoriš — progovori poglavica. — Moji ratnici već nekoliko dana nisu napuštali naše selo i njegovu bližu okolicu. Ukoliko tvrdiš kako su moji ratnici počinili sva ona zlodjela o kojima si upravo govorio, moram reći da lažeš, Morgane! To nije istina!

— Sada više ništa ne razumijem — promrmlja Morgan. — Nije li moguće da se varaš, poglavico? I mene su napali. Ne lažem! Vjeruj mi! Napali su me

čak dva puta. Prvi put na mojem pašnjaku a drugi put kada sam slijedio jednog od njih. Jedva sam izvukao živu glavu. Napali su me u kanjonu i zama-
lo ubili.

— To nije istina, Morgane! — ogorčeno će poglavica i na licu mu se vidio bijes i iskreno čuđenje svime što je čuo. — Niti jedan od mojih ratnika nije učinio ništa od svega o čemu govorim.

— Ranjen si, poglavice — mirno će Morgan. — Čini se da te pogodio metak. Tko je pucao u tebe?

— Bijelci... — promrmlja poglavica.

Razgovor ga je već zamarao.

— Desetorica tvoje braće došli su prije nekog vremena u našu zemlju. Rekli su kako dolaze u miru, a na kraju su ubili nekoliko ratnika. I ja sam, kako vidiš, ranjen. Ali uspjeli smo ih otjerati.

Vlasnik ranča Skull zamišljeno se namrštio. Nešto u cijeloj toj stvari nije bilo u redu. Da sâm nije bio dva puta napadnut i da nije svojim očima vidio poštansku kočiju načičakanu indijskim strelicama, sada bi uistinu bio uvjeren kako je netko sve te napade jednostavno izmislio, ali ovako... Moralo je postojati neko objašnjenje.

— Ti tvrdiš da tvoji ratnici nisu napuštali selo i bližu okolicu, ali tko je onda izveo sve te napade o kojima sam ti govorio? — začuđeno će Morgan.

— Ne znam — umornim će glasom Big Nose. — Mi smo jedino otjerali bijele razbojнике koji su zloupotrebili naše gosto-

primstvo i to je sve. Nikoga drugog nismo napali.

General Carrington pristupi Morganu i prijateljski pogleda poglavicu.

— Je li ikako moguće da je neko drugo pleme došlo u ovaj dio zemlje i iz bilo kojeg razloga izvelo sve ove napade? — upita Carrington.

— Ne, Veliki nožu, jer to bismo sigurno saznali — odvratila poglavica.

— Što su ti bijelci željeli kod vas? — nastavi general. — Je li moguće da su oni ti koji su organizirali i izveli napade ubivši svoju vlastitu braću?

Morgan začuđeno pogleda generala, a Spade osjeti jezu pri samoj pomisli kako je to zaista moguće.

Big Nose bio je krajnje iznenađen što je vrlo rijetko jer inače poglavično lice u svim situacijama ostaje poput maske koja krije sve osjećaje. Ali to je trajalo samo trenutak, ubrzo nestaje s njegova lica svakog izraza. Trojica s ranča Skull, koji ga svi već duže vrijeme poznaju, ne mogu se oteti dojmu da poglavica nešto krije i da im što se tiče tih razbojnika nije rekao sve.

— Poslije ćemo nastaviti razgovarati — umornim će glasom poglavica. — Dok se odmaram, budite moji gosti, ali nemojte napustiti selo.

Iscrpljen je legao a dvojica što su cijelo vrijeme stajala kraj njega pokažu Morganu, Spadeu i Carringtonu da odmah napuste poglavičin šator.

* * *

Ugledavši napokon prve kuće Golden Cityja, šerif Rockwell

već je bio potpuno iscrpljen i posljednjim snagama ujaše u grad. Tijelo njegova konja okupano je znojem, životinja teško diše i jedva se drži na nogama.

– Još samo malo – tiho će šerif pogledavši konjsku grivu.
– Samo još nekoliko stotina metara i ubrzo smo na cilju. Za nagradu dobit ćeš dvostruku porciju zobi.

Dok je šerif ujahao u glavnu ulicu, već se razdanilo. Prašnom cestom muklo su odzvanjala konjska kopita.

Iz kuća se pojaviše ljudi s otkačenim puškama u rukama. Posvuda su odjednom izlazili iz skrovišta i grad što je do malo prije djelovao mirno odjednom je oživio. Iz saluna pojavili se oni koji su očito pričekali šerifa i njegove pratiocce uz bocu viskija i poker.

Serif zategne uzde svoga konja i umoran polagano sjaše. Među ljudima što su izašli iz saluna prepoznao je i Jacka Waccoa. Radoznala gomila ubrzo je okružila šerifa i nijemo ga promatrala čekajući novosti i objašnjenja.

– Nismo uspjeli – zlovoljno će Rockwell i osjetivši u ustima pijesak pljune na prašnu cestu.
– Wes i Ray su mrtvi a ja sam jedva uspio pobjeći. Ni sâm još ne znam kako mi je to pošlo za rukom.

Ljudi su i dalje šutjeli kao da su čekali neko daljnje objašnjenje.

– Vraćam se praznih ruku – promrmlja šerif i prijede rukom po znojnom čelu. – Ljudi, niti sâm ne znam što da učinimo – doda zlovoljno i zamišljeno.

– Ali ja znam što ćemo učini-

ti – javi se odjednom Wacco. – Složno ćemo u što većem broju napasti te proklete crvenkošce i zauvijek ih istjerati iz ove zemlje. Uvjeran sam kako ćemo ih svladati bez mnogo muke.

– Ne znam... – zamišljeno će šerif Rockwell. – Možda uistinu nemamo drugog izbora nego napad...

– Naravno da nemamo! – poviče Wacco.

– Vjerujem da će nam se pridružiti i momci iz obližnjih gradova – umorno nastavi šerif.

– Vjerojatno se i oni već osjećaju ugorženima, uočivši što se događa. Tko zna ima li u njih mrtvih.

– Da ste prije poslušali moj savjet, sada bi Wes i Ray još bili živi – mrzovoljno će Wacco. – Ipak, nadam se da su dvojica hrabrih mladića posljednje žrtve ovog pakla koji će ubrzo biti prekinut. Kada krećemo, šerife? – upita kao da ne želi dati šerifu ni trenutka da o svemu još malo razmisli.

– Oko podneva – odvrati šerif.

Najradije bi legao i odspavao. Umoran je i iscrpljen ali zna da mora krenuti s ovim ljudima kako bi ih bar donekle držao pod kontrolom i smirio u ogorčenoj žestini.

– Čuli ste, ljudi – obrati se Wacco ljudima što su se skupili na trgu. – Poslije ručka naći ćemo se svi ovdje na trgu. Nemojte zaboraviti oružje – doda smiješeći se. – Pokazat ćemo mi njima da se s nama ne smije i ne može šaliti. Jednom zauvijek uspostaviti ćemo red u ovoj našoj zemlji!

Svi su uz povike odobrili Waccove riječi.

Morgan, Spade i general Carrington sjedili su na sredini sela i dalje razoružani. Na prvi pogled činilo se da im nitko ne obraća pažnju, iako im je jasno da ih Kiowe ni trenutka ne ispuštaju iz vida.

Oko šatora život se nastavlja svojim uobičajenim tokom. Žene su bile zaokupljene radom, djeca se igrala, psi jurili unao-kolo, jedni jahači ulazili u selo a drugi ga napuštali.

— Pretpostavimo da Big Nose govori istinu — javi se odjednom Morgan prekinuvši time neugodnu tišinu što je obavila trojicu s ranča Skull. — Tko je u tom slučaju izvršio sva ta zlodjela, napao poštansku kočiju i tolike jahače?

— U tom slučaju uvjeren sam da odgovor leži u onih razbojnika koji su, kako nam je pričao poglavica, zloupotrijebili gostoprinstvo Kiowa — zamišljeno će Spade. — Mogao bih staviti ruku u vatru da je poglavica govorio istinu.

Nekoliko su trenutaka sva trojica šutjela a zatim se general Carrington nakašljao:

— Znači, ti su se razbojnici preobukli u Indijance prije nego što su počeli napade kako bi svi povjerovali da ih napadaju razjareni Kiowe. U tom slučaju vjerojatno se radi o mnogočlanoj bandi jer uvijek su viđeni u prilično velikom broju.

— Sve mi se čini da su ti napadi i izvršeni samo zato kako bi ljudi u našem kraju ponovo zamrzili Kiowe — zamišljeno će Morgan. — Ubrzo će se bijelci složiti i napasti Indijance, a to je baš ono za čime ti razbojnici očito teže. Nije mi jedino jasno zašto.

— Razlog je poznat jedino poglavici — kimnuvši će Spade. — Moramo uvjeriti Big Nosea u naše dobre namjere, pridobiti ga da nam kaže cijelu istinu i rastumačiti mu da njegovu plemenu prijeti velika opasnost, jer ukoliko se bijelci iz cijelog ovog kraja slože i napadnu njegovu selo, neće moći dugo izdržati. Mnogo će ljudi uzalud poginuti na obje strane. Moramo nešto poduzeti kako bismo spriječili najgore.

Prišao im je Indijanac i rukom pokazao da podu poglavici.

Big Nose je sjedio na svojem ležaju prekriven šarenim prekrivačem. Lice mu je ponovo poprimilo boju. Ozbiljno je promatrao trojicu što su ušla u šator.

— Morao sam se savjetovati sa svojom braćom — mirnim će glasom poglavica. — Složili smo se i odlučili što da učinimo.

Ozbiljno je pogledao Morgana i zatim skrenuo pogled na ostalu dvojicu.

— Vjerujem ti, Morgane — nastavi Big Nose. — Nikada do sad nisi bio nepošten prema mojoj braći i uvijek si bio pravedan prema meni i mojim ratnicima.

— Dobri smo susjedi, Big Nose — nasmiješi se Morgan dok je poglavica na trenutak zašutio. — Dobri susjedi moraju uvijek pomagati jedan drugome u dobru i kao i u zlu. Tvoje je selo u velikoj opasnosti. Još smo jednom o svemu razmislili i evo što smo zaključili: budući da tvoji ratnici nisu izvršili zlodjela o kojima smo ti pričali, preostaje samo jedna jedina

mogućnost a to je da se bijeli razbojnici preobučeni u odjeću tvojih ratnika napali vlastitu braću. Očito žele da svi u ovoj zemlji zamrze Kiowe i ujedinivši se pokušaju vas otjerati odavde. A zašto sve to, možeš nam reći jedino ti, Big Nose! Razbojnici žele da budete otjerani s ove zemlje, ali zašto?

Poglavica je nepomična lica pažljivo slušao svaku Morgano-vu riječ, samo su oči sjale na bijelom licu.

— Zašto, poglavico? — uporno će Morgan, svjestan da mora saznati razlog svih tih napada ukoliko želi išta poduzeti.

— Objasnit ću vam o čemu se radi — mirno će Big Nose. — Morgane, tebi i tvojim prijateljima reći ću zašto je do svega ovoga došlo, ali prije nego što vam sve ispričam, morate se zakleti da nikome nećete odati tajnu koju ću vam saopćiti.

Trojica s ranča Skull svečano su se zakleli i obećali da neće prekršiti danu riječ.

— Bila su deseterica bijelaca. Primili smo ih kao prijatelje i mnogo su dana proboravili u našem selu iskorištavajući naše gospodarstvo. Jednoga od njih poznavao sam otprije i bio sam njegov dužnik, jer tko zna ne bi li inače sve drugačije završilo... No, prekasno smo shvatili da su došli zbog jednog razloga: zlata!

Morgan, Spade i general Carrington ustuknuše zatečeni ovime što su upravo saznali. Sama riječ »zlato« u istom trenutku kako je bila izgovorena, rastumačila je sve i dala odgovor na sva do sada neriješena pitanja. Kako bi se domogli zlata, razbojnici se nika-

da ne ustručavaju ni makakvog zlodjela.

— U blizini našeg sela postoji bogata zlatna žila — nastavi Big Nose. — Bili smo uvjereni kako smo je tako dobro sakrili da je nitko neupućen ne može pronaći, ali prevarili smo se. Razbojnici su je pronašli. Vjerojatno su veći dio svoga boravka u našem selu tragali za njom i tako je ipak konačno pronašli. Uхватili smo ih na djelu i izbila je ogorčena borba, jer se prokletnici, naravno, nisu željeli predati. Nekoliko mojih ljudi je ranjeno kao i ja sam. Razbojnici su uspjeli pobjeći.

— Sada nam je barem sve jasno — zamišljeno će Morgan pogledavši svoje ljude. — Ti su se razbojnici, znači, preobukli u Kiowe i tako napadaju bijelce kako bismo svi pomislili da nas napadaju Indijanci, a kad tamo radi se o podmukloj prijevari. Očito namjeravaju Indijance protjerati s ove zemlje kako bi se nesmetano mogli domoći zlata!

— Kakvog li strašnog plana... promrmlja general Carrington — Podmukli nitkovi! — doda tresući glavom kao da ne shvaća kako netko može biti u tolikoj mjeri pokvaren. — Vjerojatno imate pravo, bijela braćo — javi se ponovno Big Nose. — Hvala vam da ste me upoznali s istinom. Ranjen sam i za sada ne mogu ništa poduzeti ali moja će braća danonoćno budno paziti na našu zemlju.

— Preuzet ćemo stvar u svoje ruke, poglavico, kako bismo spriječili daljnju nesreću — mirno će Morgan. — Pokazao

si da imaš u nas veliko povjerenje i stoga ćemo učiniti sve da se izbjegne nepotrebno krvoproliće. Naravno, nikome nećemo reći za zlatnu žilu o kojoj si nam govorio, jer to bi još više pogoršalo situaciju.

— Vjerujem vam — kimnuvši će poglavica. — Odjašite u miru, prijatelji! Nadam se da će se sve riješiti miroljubivim putem. Ukoliko vam bude potrebna pomoć, pošaljite glasnika i moji će vam se ratnici odmah pridružiti. Sve dok to od nas ne zatražite, ni jedan od mojih ratnika neće napustiti našu dolinu i možete biti uvjereni da ni jedan Kiowa neće napasti nekog putnika ili cijela grupa pokušati napasti neki od vaših gradova.

Poglavica u znak pozdrava podigne ruke okrenuvši dlanove prema Morganu i dvojici njegovih pratilaca.

Trojica s ranča Skull odvratili su pozdrav, izašli iz šatora i kada im je bilo vraćeno oružje, napustili su indijansko selo.

V

— Jesi li vidio moga psa? — upita Shorty obrativši se Smokyju.

— Baš sam ti to htio reći... Peče se u onoj velikoj tavi. Večera će biti...

— Ukoliko se šališ, onda ti mogu reći da su ti šale vrlo glupe i neumjesne, a ukoliko... — promrsi Shorty pocrvenjevši od bijesa i stisnutih pesnica pride kuharu. — Nije li te stid pričati takve gluposti?

— Znaš da sam se šalio — namiješi se kuhar i obriše ruke

o pregaču. — I samome ti je poznato da volim toga psa iako me često razljuti. Hajdemo ga potražiti. Uistinu ga nisam prilično dugo vidio, a to za njega nije baš uobičajeno. — Znaš da me voli zadirkivati dok pripremam jelo — doda skidajući pregaču.

Dvojica prijatelja krenula su u potragu za psom, ali sva njihova nastojanja da ga pronađu ostala su uzaludna. Pridružio im se Brazos, zdepasti kauboj koji je na ranču zaposlen i kao kovač.

— Hej, zašto tako vičete? — upita ih Brazos ne znajući što se događa.

— Tražimo Leeja — objasni mu Shorty. — Ukoliko nemaš važnijeg posla, pomози nam da ga brže pronađemo. Kao da je u zemlju propao.

Malo kasnije i Mary Lou je krenula u potragu, ali sva nastojanja da pronađu psa ostala su bezuspješna. Shorty je postajao sve zabrinutiji ne znajući što se moglo dogoditi.

— Imam još mnogo posla — javi se malo kasnije Brazos. — Ukoliko sve ne završim prije nego što se vrati gazda, znate i sami da će biti ljut.

— Naravno, samo se ti vrati poslu a mi ćemo sami nastaviti traženje. Najbolje je da se i Mary Lou vrati kući. Već ćemo ga mi pronaći — zaključí Smoky. — Nije mogao u zemlju propasti.

Ubrzo su dvojica prijatelja odjahala u razgledanje doline. Već se suton polagano počeo spuštati nad široku Zelenu dolinu. Shorty i Smoky, razočarani bezuspješnom potragom,

zaustaviše svoje konje da bi se malo osvrnuli oko sebe. Svjesni da će ubrzo noć, odlučili su vratiti se na ranč.

U blizini manjeg jezera nedaleko od ranča još su se jednom zaustavili. Sunce je već davno zašlo za planinama.

Uto začuše tiho cviljenje koje je, po svemu sudeći, dopiralo iz blizine. Smoky i Shorty isti su trenutak skočili iz sedla i potrčali u smjeru odakle je dopiralo cviljenje. Nije bilo sumnje: to mora da je Lee.

Sve je ubrzo bilo razjašnjeno. Pas je upao u zamku za lisice i budući da se takve zamke uvijek iskopavaju prilično duboko, jadnik se nije mogao izvući iz uske tamne rupe u koju je upao vlastitom nesmotrenošću.

— Baš si glup — ljutito će Shorty nježno pogladivši psa kad su ga konačno uz mnogo napora izvukli. — Mnogo još moraš naučiti! Ova te je pustolovina umalo stajala života. Jesi li toga uopće svjestan?

Paš je bio toliko iscrpljen da nije mogao čak ni zalajati, samo je u znak zahvalnosti lagano mahao repom.

Ubrzo su se vratili na ranč gdje su svi bili zadovoljni da je Lee ipak konačno pronađen.

* * *

— Krenut ćemo tek u svitanje — odlučno će šerif Rockwell. — Noću je preopasno da ikamo krećemo. Tko zna ne bi li nas Indijanci napali iz zasjede. Ne smijemo više ništa riskirati.

Neki su odobravajući kimnuli a drugi su se pobunili. Šerif pogleda Waccoa. Ovaj sa-

mo slegne ramenima kao da mu je odjednom sve svejedno.

— Svejedno kada ćemo krenuti — mirno će Wacco. — Glavno je da konačno nešto poduzmemo prije nego što nas ti prokleti Indijanci sve malo-pomalo ne ubiju.

— Znači, krećemo za svitanje — zaključio šerif i ne pričekavši daljnje opaske, ode prema svome uredu.

Ubrzo su se i ostali razišli.

* * *

Sat kasnije Jack Wacco je kradomice izjahao iz grada, siguran da mu je pošlo za rukom neopaženo napustiti grad. Jahao je oko sat vremena i približio se visokoj stijeni što se nalik na gorostasa uzdizala prema nebu. U njezinom podnožju sjedila su četiri čovjeka.

Ugledavši Waccoa skočili su na noge i požurili mu u susret. Ovaj se nasmiješio i sjeo na panj što se nalazio blizu mjesta gdje je sjahao.

— Sve je u najboljem redu i odvija se kako sam pretpostavio — reče zadovoljno se smiješeći. — Građani Golden Cityja spremni su za borbu. Za svitanja krećemo odlučni da otjeramo Kiowe iz ovog dijela zemlje — nastavi i dalje se smiješeći, očito vrlo dobro raspoložen.

Četvorica oko njega djelovali su vrlo zadovoljni onime što su upravo čuli. Izgledali su okorjelo, grubo i spremni za svaku podlost.

— I u nas je sve u najboljem redu — javi se jedan od četvorice. — Nema sumnje da smo

svi zajedno djelovali vrlo uvjerljivo preobukavši se u Indijance. Vjerujem da nitko od napadnutih nije ni trenutka posumnjao u to kako ih možda napada netko drugi a ne poludjeli crvenokošci. Želiš li da i dalje glumimo Indijance ili da prekinemo tu komediju i pridružimo se ljudima iz Golden Cityja?

— Dosta ste dugo glumili Indijance, i to vrlo dobro, zaista dobro... — nasmije se Wacco.

Po svaku se cijenu odlučio domoći zlata koje mu Big Nose nije želio prepustiti i stoga je iskovao ovaj strašni plan u namjeri da uništi Kiowe i zatim, kada se sve smiri, ode po zlato.

— Big Nose i njegovi ratnici ionako su izgubljeni i ne preostaje im drugo nego da napuste ovaj dio zemlje sretni ako ih i samo jedan dio izvuče živu glavu. Zlato je naše, momci! Još samo malo strpljenja.

Wacco je zašutio. Do sada je sve teklo po planu. Uistinu je dobro razjario ljude u Golden Cityju i uvjerio ih kako je jedini izlaz iz situacije da sami napadnu Kiowe i otjeraju ih.

Sve je dobro smislio, samo je učinio jednu jedinu grešku, ali zato kobnu: potcijenio je Johna Morgana ne mogavši ni slutiti kako vlasnik ranča Skull jednostavno neće moći kao svi ostali povjerovati da su Kiowe odjednom iskopali ratnu sjekiru i odlučili napadati bijelce.

Još su neko vrijeme petorica razbojnika o svemu razgo-

varali kujući zlokobne planove.

Vrativši se kasnije u grad, ponovno neopažen, Wacco je ubrzo zadovoljan razvojem situacije polagano ispijao viski u salunu, miran kao da ni trenutka nije napustio grad.

Razmišljajući prisjetio se kako je prije otprilike pola godine slučajno otkrio bogatu zlatnu žilu u blizini indijanskog zimskog sela poglavice Big Nosea. Odmah je odlučio da se domogne toga zlata. Prvo je pokušao hineći neko vrijeme velikog prijatelja Kiowa, a kada su Indijanci shvatili da se pretvara i razotkrili njegove namjere, pobjegao je odlučivši da će svoje ljude preobučiti u Indijance i inscenirati napade na bijelce.

— Još jedan viski — nasmiješi se Wacco i pruži čašu čovjeku za šankom.

Podignuvši čašu zadovoljan svojim, po njegovu mišljenju, savršenim planom, Wacco je ispio viski ošamućen samom pomisli kako će ubrzo imati toliko zlata da ga do kraja života neće moći potrošiti.

* * *

— Sada, kad nam je poznato u čemu je stvar, moramo što prije odlučiti što ćemo poduzeti — zabrinuto će Morgan. — Ukoliko netko ima kakav prijedlog, neka se javi.

Ljudi s ranča Skull okupili su se u dnevnoj sobi glavne zgrade ranča. Svi su prisutni: John Morgan, Leroy Spade, Chet Quade, Brazos, Shorty i Smoky.

— Kakve li bezobraštine — ljutito će kuhar Smoky. — Sumnjate li, gazda, tko bi mogao biti vođa tih razbojnika?

– Ne znam tko su. Big Nose nam ih je doduše opisao, ali po onome što smo čuli nismo mogli zaključiti o kome se radi. Znamo jedino da ih je deset. To je na žalost sve. Zasigurno ih je još više, ali ostali najvjerojatnije nemaju pojma o zlatu.

– Možda bi trebalo da netko odjaše u Golden City i o svemu porazgovara sa šerifom – zamišljeno će Smoky. – Vjerujem da će vas najprije poslušati – doda pogledavši Morgana.

– I ja sam o tome razmišljao – kimnuvši će Morgan. – Ima li još netko kakav prijedlog ili pitanje?

– Kako bi bilo da Leroy i ja odjašemo i razgledamo okolicu ne bismo li naišli na neki trag?

– reče Chet Quade. – Možda bismo mogli imati sreće i pronaći kojeg razvojnika preobučenog u Indijanca. Time bismo barem imali čvrste dokaze u rukama. Sumnjam da ćeš samo tako, bez dokaza, uvjeriti šerifa Rockwella u ono što mu imaš reći.

– Slažem se – kimne Morgan. – Vas dvojica krenite u obilazak, a ja ću odmah odjahati za Golden City. Nadam se da ćemo još na vrijeme uspjeti spriječiti krvoproliće.

Okrenuo se ostalima i nastavio:

– Vi danonoćno budite na oprežu. Možda nas neće biti nekoliko dana i želim da život na ranču teče svojim uobičajenim tokom. Upozorite i momke na pašnjacima. Moraju znati da je potrebno da budu još oprezniji nego inače. Tko zna do čega sve može doći.

Malo kasnije izašli su na dvorište. Morganu je prišao Carrington.

Upravo se vratio s jednog od svojih obilazaka, kako je sam običavao nazivati jahanja u blizini ranča.

– Nisam opazio ništa sumnjivo – zaključio Carrington. – Kiowe drže riječ i, osim manje grupe što je otišla u lov u blizini nitko nije napustio selo.

Morgan je ukratko obavijestio generala što su on i njegovi ljudi upravo odlučili.

– Molio bih te da što više budeš na ranču. Ukoliko ugledaš neke sumnjive osobe, ispitaj ih što žele – dodao je na kraju Morgan. – Slažeš li se?

– Naravno, John. Drago mi je ako mogu biti od pomoći – nasmiješi se Carrington. – Znam da sada nije pravi trenutak ali htio bih te ipak nešto upitati. Jesam li ti zapravo na teret, John?

– Svima nam je drago da si s nama, Normane, a što se tiče toga da bi nam bio na teret, mogu ti samo reći: ne govori gluposti!

– Drago mi je da to čujem. Pripazi na sebe, a ja ću se pobrinuti da na ranču sve bude u redu – nasmiješi se Carrington.

Morgan je podbo konja i odjahao u noć što se polagano spuštala nad zemlju.

Ubrzo za njim krenuli su Quade i Spade, uputivši se u smjeru Big Noseva sela uvjereni kako je netko od razbojnika zasigurno neprestano u blizini ne želeći ostaviti zlato bez nadzora. Šutke su se uputili u noć.

Spade, nekadašnji izviđač, preuzeo je vodstvo poznavajući ovaj dio zemlje bolje od svoga vlastitog džepa. Zatekavši se vi-

soko u planinama, odlučili su da se malo odmore.

— Sve mi se čini da tražimo onu poznatu iglu u stogu sijena — nasmije se Quade i pripali cigaretu.

— Prokleta bilo to zlato! — zlovoljno će Spade. — Koliko je već ljudi poginulo zbog toga prokletog metala!

Sjedjeli su zamišljeno uronjeni u svježi noćni zrak pomiješan s opojnim mirisom borova što se posvuda oko njih uzdižu visoko prema nebu.

— Čini se da to zlato svakoga zaludi — nasmiješi se Quade. — I Kiowe znaju koliko bogatstvo skrivaju ali mada su im potrebne mnoge namirnice i razne druge stvari, ne usuđuju se kupiti ih zlatom jer im je jasno da bi od tog trenutka bili izgubljeni. Bijelci bi na njih vršili pritisak dok na kraju ne bi priznali odakle ga vade.

— Hajdemo dalje. Nećemo posustati trebalo nam i dugo vremena dok ne nađemo na trag. Vrijedi? — upita Spade.

— Slažem se — potvrdi Quade.

* * *

Ne štedeći ni konja ni sebe Morgan je cijelu noć jahao prema Golden Cityju i kada su prve zrake nadolazećeg dana prodrle kroz tamnu noć, pred sobom je ugledao grad.

Prošao je mimo mnogobrojnih mjesta gdje danju tragači zlata neumorno prekapaju zemlju u kojoj je već nađeno nešto zlata ne bi li naišli na veliko, tako dugo priželjkivano bogatstvo.

Ujahavši u grad ugledao je osamdesetak jahača kako stoje

pred šerifovim uredom. Morgan sjaše, sveže uzde konja kraj saluna i uputi se do šerifova ureda. Jedva se progurao kroz uznemirenu gomilu ljudi i prišao ulazu u ured upravo u trenutku kada je šerif otvorio vrata u namjeri da izađe.

— Možemo li trenutak porazgovarati, šerife? — upita Morgan.

— U redu, udite, Morgane, ali zaista nemam mnogo vremena. I sami vidite... Vani me čekaju razjareni momci čije strpljenje iz trenutka u trenutak popušta. Žele pokazati Indijancima da...

— Morate ih spriječiti! — prekine ga Morgan.

Upravo su ušli u šerifov ured.

— Kiowe nisu izvršili sve one napade o kojima se priča u gradu — nastavio je Morgan gurnuvši šešir na zatiljak.

— Izgleda da se šalite — začuđeno će šerif. — Nemojte se ljutiti, ali uistinu nemam vremena slušati ovakve priče!

— Vjerujte mi, šerife, da uistinu nisam došao kako bih se šalio s vama — mirno će Morgan.

— Situacija je zaista ozbiljna i svaka šala bila bi nedopustiva.

— U redu, da čujem što mi želite reći — slegnuvši ramenima odvrati šerif i sjedne pogledavši Morgana kao da sumnja u njegov razum. — Kad vas ne bih poznavao kao časnog čovjeka...

— Iza svih napada o kojima je riječ ne stoje Kiowe i Big Nose — prekine ga Morgan znajući da neće biti lako uvjeriti šerifa u istinitost svojih tvrdnji.

Ispričao mu je potanko sve što se dogodilo, što je doživio i doznao, a šerif ga je uistinu

pažljivo slušao ne mogavši vjerovati vlastitim ušima.

Na trgu je žamor nestrpljivih ljudi postajao sve glasniji, a Morgan nije odustajao u svojem uvjerenju, svjestan od koje je važnosti da ti razjareni momci ostanu u gradu.

– Moramo uhvatiti te razbojнике, šerife – rekao je na kraju Morgan. – Moramo dokazati ovim momcima vani da njihovi neprijatelji nisu Indijanci već podli razbojници što mrze sve Indijance i žele ih istrijebiti služeći se pri tome svim zamislivim sredstvima ne ustručavajući se ničega. Zadržite te ljude u gradu a ja i moji ljudi, uvjeravam vas, sve ćemo ubrzo razjasniti. Sve će ponovno biti kao i prije i mir će se vratiti u našu zemlju.

Zašutio je i značajno pogledao šerifa. Njegove su se riječi očito dojmile šerifa, ali ga nije uspio nagovoriti da odustane od svoga plana.

– Zanimljivo je sve to o čemu govorite – reče šerif lagano se nakašljavši. – Moram priznati da vam čak i vjerujem, zaista, ali vjerujem da vam je i samome jasno kako ovu podivljalu gomilu pred mojim vratima nitko više ne može zaustaviti. Lavinu koja se jednom pokrene nitko više ne može zaustaviti.

– Ja ću razgovarati s njima. – zaključio Morgan i ustane. – Možda ih ipak uvjerim da nemaju pravo.

– Nećete uspjeti! Kad biste barem imali neki dokaz... Osim toga, mora postojati neki veći razlog zašto ti razbojници žele uništiti Kiowe. Sve mi

se čini da mi niste baš sve ispričali, Morgane?

Morgan se našao u nedoumici. Naravno da šerifu nije rekao ni riječi o zlatu. Kada bi se to proćulo gradom, onda zaista više nitko ne bi mogao zaustaviti podivljale momke koji svi sanjaju jedino o žutom bogatstvu.

– Osveta! Osveta, šerife – ponovi Morgan. – Ti ljudi žele uništiti pleme Kiowa i budući da ne mogu to sami provesti u djelo, odlučili su se na pothvat o kojem sam vam govorio.

– Dosta je bilo razgovora, Morgane! Ne mogu ih više ostaviti da čekaju, jer će na kraju otići bez mene, a to bi značilo rasulo. Jedino vam mogu obećati da ću pokušati govoriti s poglavicom Big Nose kada stignemo do njihova sela. Nemojte zaboraviti da su ljudi vani doduše ogorčeni, ali sve su to ipak pošteni momci koji jedino žele zaštititi svoju zemlju i ponovno na njoj živjeti u miru. Nisu to ubojice – rekao je šerif ni ne sluteći u kakvu se pustolovinu upušta.

– Silno griješite, Rockwell – razočarano će Morgan. – Uistinu ne želite ni pokušati govoriti s njima?

– Pružite mi dokaze, Morgane – šerif će stresavši glavom. – Uхватite i dovedite ovamo barem jednog razbojnika preobučenog u Indijanca i onda ćemo, uvjeravam vas, ljude uvjeriti u ovo što govorite, a ovako... Žao mi je, ali sve je uzalud.

Morganu je jasno da nije uspio, ali ipak ne želi popustiti. Svjestan je da mora nešto po-

duzeti kako bi spriječio krvo-
proliće i uzaludno ubijanje.

* * *

— Odavde imamo izvrstan
pogled — zaključi Spade. —
Možemo vidjeti indijansko se-
lo, a osim toga imamo i pogled
na veliki dio zemlje unaokolo.

Spade je izvadio iz bisage
dalekozor a zatim se zajedno
s Quadeom uspeo na sam vrh
brda odakle su odlučili osma-
trati što se događa u dolini.
Zastali su tek domogavši se
vrha i sklonili se među rasli-
nje što prekriva tlo. Na visini
do koje su se uspeli ne raste
drveće.

— Trebalo bi da naizmjeni-
čno stražarimo — reče Spade.

— Odspavaj neko vrijeme, a
kada se zamorim, probudit ću
te.

Quade se složio s prijatelje-
vim prijedlogom i potražio
udobno mjesto gdje će proteg-
nuti udove umorne od dugog
jahanja i malo odspavati.

Za to vrijeme Spade je dale-
kozorom strpljivo i polagano
pretraživao dolinu, okupanu
prvim žutim zrakama nadola-
zećeg jutra obasjanog sun-
cem. Koliko god se trudio, nije
mogao vidjeti ništa sumnjivo,
samo poneku divljač ili pticu.

Polagano su prolazile minu-
te, stapale se u sate i tako je
vrijeme sporo napredovalo.
Do sela Kiowa udaljeni su ne-
kih pet milja ali zahvaljujući
svom dobrom dalekozoru
Spadeu polazi za rukom vidje-
ti što se tamo događa.

Kada je konačno spustio da-
lekozor, već su ga boljele oči
od silnog naprezanja. Nije mo-

gao shvatiti kako to da ne mo-
že otkriti ništa što bi ih navelo
na neki trag, ali naučen na
dugo čekanje nije se preda-
vao. Nekoć je tako čučao u za-
klonu strpljivo očekujući med-
vjeda, pumu ili vuka. Izviđači
i lovci kao on naučni su biti
strpljivi i ne popuštati.

Ponovno je podigao daleko-
zor i ustuknuo pred onime što
je ugledao.

Otprilike dvije milje dalje
od mjesta gdje su se zatekli
ugledao je kako je nešto blje-
snulo, doduše samo za trenu-
tak, ali dovoljno kako bi Spa-
de nastavio uporno gledati u
tom smjeru očekujući što će se
dalje dogoditi.

U to se probudi, Quade i zi-
jevnuvši pride prijatelju.

— Sada je na tebi red da se
konačno odmoriš — prozbori,
ali Spade samo odmahne ru-
kom.

— Tamo se nešto događa —
reče pokazavši u smjeru gdje
je vidio bljesak. — Čini se da
se radi o jednom jedinom čov-
jeku. Vidio sam na trenutak
kako je zabljesnula puščana
cijev. Mora da to netko tamo
osmatra što se događa u oko-
lini. Ne znam, ali mislim da bi-
smo mu se morali približiti i
malo ga preispitati. Ukoliko se
ne varam, sve mi se čini da bi
to mogao biti jedan od razboj-
nika koje tražimo.

Quade dohvati dalekozor.
Dugo je gledao u smjeru što
mu ga je pokazao prijatelj, a
potom je zamišljeno kimnuo.

— Možda imaš pravo, Leroy,
a to znači da je i zlatna žila u
blizini. Slažem se da odemo
do njega i vidimo što radi.

— Možda bi nam mogao po-

služiti da otkrijemo glavnog organizatora cijele ove zavjere – promrmlja Spade.

Pažljivo su još jednom pogledali mjesto gdje su ugledali bljesak puščane cijevi i zatim se oprezno i polagano uputili u tom smjeru.

Put je sve samo ne lagan. Trnje im ozljeđuje noge, ruke i lica, oštro kamenje usijeca se u koljena ali dvojica hrabrih s ranča Skull odlučili su otkriti o kakvim se razbojnicima radi i ništa ih ne može zadržati u njihovu naumu. Morali su napustiti konje, inače bi njihov dolazak bio i previše uočljiv. Nije im preostalo drugo nego pokušati, puzeći i šuljajući, neprimjetno se približiti razbojniku.

Pola sata poslije zastali su kako bi se trenutak odmorili. Sunce je već neumorno peklo i ugrijalo stijene što ih okružuju. Za nekoliko sati bit će gotovo nemoguće golim rukama dodirnuti kamenje što će se ugrijati poput žeravice. Lica su im i tijela bila okupana u znoju. Obojica si upućuju ohrabrujući smiješak i nastavljaju put. Sudeći po velikom kamenu koji su još s mjesta odakle su krenuli zapamtiti kao orijentacionu točku kretanja, od cilja su udaljeni nekoliko metara.

Ubrzo zatim ugledali su čovjeka među stijenama. Iz blizine dopiralo je rzanje konja. Razbojnik se naslonio o obližnje stablo, zatvorenih očiju, kao da drijema.

Približivši mu se, zaključili su da hrče. Quade povlači revolver i oprezno primiće se još bliže. Razbojnik nešto mrmlja

u snu i okreće se na drugu stranu. Spade i Quade gotovo da zaustavljaju dah kako bi bili još tiši.

Kada mu se Quade već gotovo sasvim približio, razbojnik je otvorio oči i zaprepašteno ugledao pred sobom revolversku cijev.

– Budi miran i sve će biti u redu – nasmiješi se Quade. – Ukoliko budeš razuman, ništa ti se neće dogoditi.

Quade je uzmaknuo nekoliko koraka unatrag dok se razbojnik uspravio i s lica mu nestao prvi izražaj zaprepaštenja.

– Što sve to znači? – ljutito će razbojnik crne kose što mu dopire šve do ramena, odjeven u kožu. – Ukoliko me želite opljačkati, moram vas razočarati. Nemam ništa što bi vas moglo zanimati.

– Ne brini se, prijatelju – nasmiješi se Spade. – Nismo mi pogriješili. Povest ćemo te sa sobom, ali prije bi nam možda mogao reći što ovdje radiš?

– To se vas uopće ne tiče! – ljutito će razbojnik desnicu podignuvši iznad revolvera za opasačem.

Više nije ni najmanje uplašen i djeluje kao netko tko još davno nije proigrao sve adute.

Quade je osjetio da nešto nije u redu, ali sada je već prekasno.

– Lijepo i mirno podignite ruke! – začuje se uto nečiji glas iza dvojice s ranča Skull.

– Ukoliko-učinite i samo jedan nepromišljeni pokret, bit će prekasno da se predomislite...

Spade i Quade su shvatili da su upali u glupu zamku. Kao obični početnici dopustili su da im netko pride s leđa, ali s drugim razbojnikom, do onim čiju su puščanu cijev vidjeli s mjesta odakle su osmatrali, nisu na žalost računali, a sada je bilo prekasno za kajanja.

VI

4.1 Morgan je prišao prozoru u šerifovu uredu i gleda ljude pred vratima kako nestrpljivo čekaju konačni polazak.

— Žao mi je, ali moram izići prije nego što ovi momci odjaše bez mene — reče šerif pristupivši Morganu. — Jašem li s njima, nadam se da ću ih ipak uspjeti održati pod kontrolom. Razmislit ću još jednom o svemu što ste mi ispričali...

— Onda će već biti prekasno — ljutito ga prekine Morgan. — Ovi momci toliko su razjareni da ih, ako jednom napuste grad, više nitko neće moći zadržati i pucat će na svakog Indijanca čim ga samo ugledaju. Poteći će krv i mnogi nedužni stradat će na obje strane samo zato jer šačica razbojnika tako želi. Shvaćate li to? Mnogi će poginuti ni za što! Pokušajte to spriječiti!

— Možda ipak previše vjerujete tom poglavi — zamišljeno će šerif. — Tko zna je li vam rekao istinu. Ne mislite valjda da bi vam samo tako priznao zlodjela što su ih počinili njegovi ljudi.

Morgan nervozno odmahne rukom. Svjestan je da u ovome trenutku šerifa Rockwella ne

može uvjeriti u nevinost Kiowa, da je svaki daljnji pokušaj uzaludan i da je to samo gubljenje vremena. Ukoliko želi da mu šerif povjeruje, mora pribaviti dokaze.

— U redu, potražit ću dokaze, ali pripazite šerife što radite, ili mislite kako će se Kiowe samo tako dati otjerati sa svoje zemlje. Nije moguće da se tome nadate?

— Bolje smo naoružani od njih i nemaju ni najmanju mogućnost da nam se suprotstave a kamoli da nas svladaaju — ljutito će šerif podignuvši svoju pušku.

Okrenuo se i izašao na ulicu. Morganu nije preostalo drugo nego da ga slijedi. Ljudi su jedva dočekali šerifov dolazak i ubrzo izjahali iz grada ostavivši za sobom samo veliki oblak uskovitlane prašine. Morgan je otišao po svoga konja i odjahao do staje za iznajmljivanje konja.

— Potreban mi je najbolji konj kojeg imaš — obrati se čovjeku u staji pruživši mu dobru napojnicu.

Ubrzo je napustio grad neprestano si postavljajući isto pitanje: hoće li moći zaustaviti lavinu koja prijeti da se sruči i upropasti mnoge ljudske živote?

Nije znao hoće li uspjeti, ali je bio siguran da će poduzeti sve što je u njegovoj moći kako bi uspio.

* * *

Dvojica s ranča Skull stajala su kao ukopani. Quade je i dalje držao revolver u ruci ali jasno mu je bilo da bi svaki pokušaj da se suprotstave razbojniku

što stoji iza njih bio uzaludan. Ni revolver što ga je u međuvremenu potegao Spade ne može im više biti od koristi.

— Nadam se, momci, da ne mislite kako u ruci držim neku igračku umjesto revolvera? — javi se momak iza njih. — Dakle, što čekate? Ukoliko odmah ne bacite oružje, morat ću postati grub, a to ne volim... — reče smiješeći se.

Quade je oklijevajući pogledao prijatelja, a ovaj slegne ramenima kao da je htio reći da ni on za sada ne zna što je najbolje poduzeti. Možda će najbolje biti poslušati razbojнике, a onda će vidjeti.

Prije nego što su uopće odbacili revolvere, Quade osjeti jak udarac u glavu i padne na zemlju, a Spade osjeti hladnu revolversku cijev zarinutu u predio bubrega.

— Baci konačno to željezo! — zapovijedi oštar glas.

Spade nije imao drugog izbora. Ispustio je revolver. U istom trenutku pride mu zadovoljni razbojnik, koga su malo prije našli na spavanju, i svom ga snagom udari u bradu. Spade otetura natraške, spotakne se o neki kamen i padne.

— Dobro smo im pokazali da se s nama ne može šaliti — zadovoljno će jedan od razbojnika. — Da mi je samo znati kako su nas uopće pronašli? Možda smo ipak previše nesmotreni... Samo bi nam još nedostajalo da nas i crvenokošci otkriju!

Pomalo zabrinuto obojica se obazreše oko sebe, svjesni kakva im opasnost prijeti od Kiowa.

— Gluposti! Ovdje smo uistinu na sigurnom — promrmlja

drugi razbojnik. Nitko od tih glupana ne bi mogao ni pomisliti da smo se ovdje sklonili i da ih promatramo, a osim toga vjerojatno će ubrzo stići Wacco i momci iz Golden Cityja. Još malo i Indijanci će biti uništeni, a nama otvoren slobodan put do zlata. Ne brine se!

U međuvremenu Spade je ustao i rukom dotaknuo bradu koja ga je žarila od snažnog nenanadanog udarca.

Quade je i dalje onesviješten ležao na tlu. Na glavi mu se već razabirala prilično velika čvoriga, što ju je zadobio od udarca revolverskim drškom.

— Što ćemo s njima? — zamišljeno će jedan od razbojnika.

— Prvo ćemo ih ispitati što su zapravo ovdje htjeli. Sve mi se čini da su Morganovi ljudi, onog Morgana što u Zelenoj dolini ima veliki ranč, a taj je čovjek u vrlo dobrim odnosima s Indijancima.

Obojica su pristupili Spadeu koji se već oporavio od udarca i zlovoljno ih promatrao.

— Budući da smo zamijenili uloge, nadam se, prijatelju, da nećeš imati ništa protiv ako ti postavim nekoliko pitanja? — nasmiješi se razbojnik.

Spade razvuče lice u grimasu ljut sâm na sebe i svoga prijatelja što su mogli dopustiti da kao početnici upadnu u ovakvu zamku.

— Tko ste i odakle dolazite? — upita razbojnik.

Spade je šuteći zamišljeno grizao donju usnicu ne skidajući pogled sa čovjeka ispred sebe. Ovaj se bijesno nasmije i podigne revolver.

— Čini se, ne shvaćaš da se ne šalim? Vjeruj mi, uopće mi

nije teško zapucati i zauvijek te ušutkati, s obzirom na to da, kako vidim, ne voliš govoriti – ljutito će razbojnik očito gubeći strpljenje.

Uvjeren kako se razbojnik zaista ne šali, Spade zabrinuto pogleda Quadea koji je upravo zastenjao i gotovo neopazice se pomaknuo na drugu stranu.

Drugi mu razbojnik odmah pride uperivši u nj revolversku cijev. Tako je razbojnik što je prijetio Spadeu na trenutak svratio pozornost na Quadea, a Spade je odmah iskoristio priliku i brzim pokretom noge izbio čovjeku pred sobom revolver iz ruke.

Međutim, razbojnik koji je prišao Quadeu to je naravno odmah opazio i priskočio uperivši revolversku cijev u Spadea, čiji se prijatelj još nije ni osvijestio kako bi mogao na vrijeme reagirati.

– Sjedni! Smjesta sjedni li pucam! – ljutito će razbojnik.

Spade ga poslušao, ionako mu drugo nije preostalo. Čovjek kojem je izbio revolver iz ruke podigao je svoje oružje i prišao mu nalik je na razbješnjelu zvijer.

– Izvrsno si to izveo, svaka ti čast – promrmlja prilazivši mu i Spade opazi u njegovim očima hladan bijes i prezir. – Moje je strpljenje pri kraju. Ne želim se dalje s vama nadmudrivati. Ubrzo više nećete imati prilike stvarati neugodnosti – zareži razjařeno, a drugi razbojnik nešto promrmlja kimajući glavom u znak odobravanja.

Svezali su zarobljenicima ruke na leđima i ostavili ih da stoji naslonjeni o obližnju stijenu. Glupo se smiješeći obojica raz-

bojnika stajala su pred njima.

Jedan od njih odjednom spremi revolver za opasač i, opasno se približavajući stijeni, izvadi oštri tanki nož. Zastao je pred Quadeom držeći oštricu noža samo nekoliko milimetara udaljenju od njegova vrata.

– Sada je na tebi red – promrsi dok su mu oči još jače sjale zamagljene bijesom.

Dvojici s ranča Skull jasno je bilo da ih samo neko čudo može izvući iz neprilike u koju su zapali, a čuda su zaista rijetka...

* * *

Morganov novi konj bio je uistinu brz. Čovjek iz staja za najmljivanje konja nije ga znači prevario.

Vlasnik ranča Skull ne štedeći ni konja ni sebe jahao je koliko je god brže mogao i ubrzo je ugledao pred sobom mnogobrojnu grupu ljudi kako juri u smjeru indijanskog sela. Pošlo mu je za rukom dostići razjarene momke iz Golden Cityja. Ogromni oblak uskovitlane prašine uzdizao se nad preri-jom.

Morgan ih je slijedio na željenoj udaljenosti. Plan što da poduzme skovao je čim je napustio grad. Sada je još samo čekao priliku koju nikako nije smio propustiti.

Već se odavno razdanilo i samo se još lagana jutarnja magla povlačila zemljom, polagano rastapana prvim zrakama izlazećeg sunca što je nagovještavalo vrući dan.

Jahali su tako satima, a Morgan se i dalje zadržavao na udaljenosti kako ga nitko ne bi opazio.

Oko podneva ljudi iz Golden Cityja odlučiše se na kratki odmor. Ionako su imali dovoljno vremena, nisu namjeraivali prije zalaska sunca stići do indijanskog sela. *

Morganu je bilo jasno da bi razjareni i ogorčeni ljudi najradije pregazili selo i uništili one koje smatraju krivima za svoje neprilike. Morgan ih možda i shvaća, jer jasno mu je kako ti ljudi ne mogu ni sanjati da Kiowe sa svim njihovim mrtvim i ranjenim prijateljima i znancima nemaju nikakve veze, ali kako da im to objasni i spriječi nepotreban pokolj?

Ljudi su se smjestili u manjoj šumi dobro zaštićenoj od sunca. Neki su jeli, drugi spavali i skupljali nove snage.

To je trenutak koji je Morgan sve vrijeme iščekivao. Potjerao je svoga konja i približio se konjima. Ovi su pasli na livadi nedaleko od šume. Prišavši im dovoljno blizu, Morgan potegne revolver i ubrzo tišinu propara prvi hitac koji ispaljen iznad životinja unese među njih takav nemir da su za trenutak u stampedu pojurili bez cilja, tjerani instinktom.

Najmanje nekoliko sati većina ljudi iz Golden Cityja bit će bez konja i tako će Morgan dobiti na vremenu da provede drugi dio svoga plana.

Kao prvo mora Big Nosea upozoriti na opasnost koja prijeti njegovu selu. Morgan doduše ima plan, ali ne može se sigurnošću znati hoće li ga poglavica Kiowa prihvatiti i što će odlučiti.

Svjestan da ne smije gubiti ni trenutak potjerao je konja prema indijanskom selu. Ukoliko

njegov plan uspije, jasno mu je da se neko vrijeme uopće neće smjeti pojavljivati u Golden Cityju, ali ipak preuzima taj rizik na sebe u želji da spasi ljudske živote, riskirajući pri tome vlasti.

* * *

Oštar vrh dugačkog noža lagano je klizio Quadeovim vratom. Samo ga malo jače dodirnuvši, tanka crvena nit poteče niz kožu.

Stojeći nepomičan, široko otvorenih očiju, Quade je netremice gledao čovjeka pred sobom. Koliko je god mogao stisnuo se o stijenu iza sebe, ali daljnje uzmicanje nije bilo moguće. Osjetio je neugodan zadatak iz razbojnikovih usta koji se u tolikoj mjeri unio u njegovo lice da ga je zamalo dodirivao, bijesno i glupo se smiješeći.

— Hajde, Tome, što čekaš, riješimo ih se već jednom — nerвозno će drugi razbojnik.

Bile su to posljednje riječi što ih je u svojem podlom životu izgovorio. Već u slijedećem trenutku ležao je na tlu, strelice zabodene u grudi. Još je jedino stigao bolno zajauknuti i dok se njegov prijatelj začudeno okrenuo da vidi što se događa, bio je već i on pogoden, ovaj odmah sa dvije strelice.

Dvojica s ranča Skull zadržavši gotovo dah od čuđenja i uzbuđenja, kao da nisu shvaćali što se događa, gledali su dvojicu mrtvih razbojnika kako leže na tlu nedaleko od njih.

Tri Indijanca pojavila su se iza obližnjih stijena. Spustivši lukove prišli su Spadeu i Quadeu bez riječi. Jedan od njih ra-

zrezao je užad kojima su bile vezane ruke dvojice pomalo zbunjenih prijatelja.

— Mnogo vam hvala — nasmiješi se zbunjeno Spade trljajući bolno mjesto na kojem se uže zasjeklo u zglobove njegovih ruku. — Spasili ste nam život. Od sada smo vaši veliki dužnici.

— Promatramo i vas i ove razbojнике već duže vrijeme — progovori jedan od Kiowa podigavši ruku. — Zaključili smo da je krajnje vrijeme da uskočimo. Naš poglavica Big Nose zapovijedio nam je da pripazimo na ljude iz Zelene doline.

— I ja vam zahvaljujem na pomoći, hrabri ratnici plemena Kiowa — javi se Quade.

— Kada ste ih opazili? — raspita se Spade pristupivši mrtvim razbojnicima.

— Ne puštamo ih iz vida već nekoliko dana — kimnuvši će jedan od Kiowa. — Poznato nam je sve što su radili za to vrijeme, a sada su mrtvi. Drugo nisu ni zaslužili...

— Ima li još bijelaca u blizini? — raspita se Quade.

— Nema, a i vi biste morali odjahati, jer ovo je, nemojte zaboraviti, naša zemlja — mirno će Indijanac.

Dvojica s ranča Skull shvatili su opomenu što ju je izgovorio Kiowa. Uistinu su se, znači, približili zlatnoj žili, a to Indijanci naravno ne mogu dopustiti.

Obojica su podigli ruke u znak pozdrava, podigli sa zemlje svoje revolvere i ubrzo nestali između stijena.

VII

Morgan je stigao na svoj ranč kada se već odavno spustila

noć. Više od dvadeset i četiri sata proveo je u sedlu.

Kad je sjahao, umoran i iscrpljen, pojavio se iz kuće general Carrington.

— Jesi li imao sreće? — raspita se Carrington.

— Nisam — umorno odvrati Morgan i zagrli kćerku koja je ugledavši ga kako dolazi, istrčala iz kuće i pohitala da ga dočeka. — Udimo u kuću — doda obrativši se Shortyju, Smokyju i Brazosu i pode prema vratima. — Sve ću vam ispričati. Gdje su Chet i Leroy?

— Još se nisu vratili — javi se Smoky. — Ništa ne znamo o njima.

Morgan se u dnevnoj sobi zavalio u udoban naslonjač i ispružio umorne noge. Potanko je ispričao svima prisutnima što je razgovarao sa šerifom, kako je kasnije krenuo za ljudima iz Golden Cityja i kako ih je na neko vrijeme zadržao. Mrmljanje i odobravajući smijeh pratili su njegovo izlaganje.

— Zaista si strašan — nasmije se general Carrington. — Ako se ne varam, istom si se smicalicom poslužio već jednom za vrijeme rata. Tada si još bio kapetan, ali nije ti nedostajalo smionosti da uz pomoć samo nekolicine odvažnih momaka na isti način otmeš cijelo stado konja neprijateljske vojske.

— Sada ću dva sata odspavati, a zatim se moram požuriti do poglavice Big Nosea kako bih ga upozorio na opasnost — zijevajući reče Morgan. — Sumnjam da će itko moći razumno razgovarati s ljudima iz Golden Cityja. Preogorčeni su i uvjereni kako su Kiowe svemu krivi. Ne znam, ali ne mogu se ni naroči-

to ljutiti na njih, jer i mi smo isprva vjerovali kako su Kiowe napadači i tek nas je razgovor s poglavicom uvjerio u suprotno.

Morganovo lice je djelovalo umorno. Vidjelo se da ga je dugo jahanje uvelike iscrpilo.

— Već ćemo se dosjetiti kako da spriječimo ubijanje, samo se moram prvo malo odmoriti — ponovno zijevnuvši reče Morgan. — Normane, hoćeš li, kada odspavam, poći sa mnom poglavici? — upita obrativši se generalu Carringtonu.

— Upravo sam ti to htio predložiti, Johnne — kimnuvši će Carrington.

— Molim te probudi me za dva sata i skuhaj mi vruću i što jaču kavu — zamoli Morgan i smiješeći se pogleda kćerku koja ga je zabrinufo promatrala.

Svi su izašli iz sobe i ostavili Morgana da se odmori. Mada ga muče teške brige, zaspao je za samo nekoliko trenutaka i kada ga je za dva sata Mary Lou probudila, začuđeno je pogledao kćerku.

— Rekao sam ti da me probu-diš za dva sata a ne ranije — prozbori zijevajući. — Ali dva sata su čini se već prošla — do-da smiješeći se umorno i prih-vati šalicu što mu je pružila kći. — Čini mi se kao da sam tek prije nekoliko trenutaka zatvorio oči.

Samo pola sata kasnije vlas-nik ranča Skull već je sjedio u sedlu spreman za polazak. Car-ington odjeven u uniformu čekao ga je u dvorištu kada je iza-šao. Na srebrnoj mjesecini lje-skala se generalova sablja.

— Nemoj samo zaspati i pasti

iz sedla — nasmiješi se Carrin-gton kada su već pola sata ja-hali.

Morgan se strese i uspravi u sedlu. Uistinu je zadrijemao. Umoran smiješak prijede nje-govim licem i rukom protrlja crvene oči, ali jasno mu je da ne mogu stati i odmoriti se. Pred-nost koju je stekao nad ljudima iz Golden Cityja rastjeravši im konje zasigurno je već uvelike smanjena i ne smiju gubiti više ni trenutka. Osim toga, tko zna koliko će trebati vremena da poglavicu Big Nosea nagovore da slijedi plan što ga je Morgan skovao kako bi izbjegao ubija-nje i razotkrio razbojnike.

Morgan bi htio da Kiowe na-puste svoje zimsko selo, povuku se dalje i time uvjere ljude iz Golden Cityja kako su ovi pobi-jedili. Nitko ne bi poginuo a Morganu bi bila pružena prili-ka da razotkrije krivce cijeloga tog meteža.

Ali tko zna hoće li ponosni poglavica pristati na ponudeni mu plan.

Smatrajući da su se Indijanci povukli, razjareni momci mož-da bi ih još neko vrijeme slijedi-li, ali ubrzo bi zaključili da su samim time što su Indijance otjerali iz njihova sela postigli željeni cilj i zadovoljni bi se vra-tili u Golden City, a to je ono što je Morgan želio.

Ali to nije sve. Ako sve bude onako kako je Morgan predvi-dio, onda će razbojnici u tom trenutku zaključiti da je sada put do zlata slobodan i da ih vi-še ništa i nitko ne može sprije-čiti da se domognu bogatstva. Požurit će do zlatne žile, i to će biti trenutak kada će Morgan i njegovi ljudi preuzeti stvar u

svoje ruke i iznenaditi zlikovce na djelu.

O svemu je tome Morgan razmišljao jašući kroz gluhu tamnu noć i nadao se da će uspjeti svoje zamisli provesti u djelo. Time bi bio raspršen teški opasni oblak što se nadvio nad dolinu i grad u njezinoj blizini.

Ali Kiowe su ponosni ratnici koji još nikada nisu bježali pred opasnošću i ako sada pristanu da napuste svoje selo to će na prvi pogled izgledati kao bijeg. Kako da im rastumači da se radi samo o smicalici?

* * *

— Ne dolazi u obzir! Kakve su to gluposti! — ljutito će šerif Rockwell. — Jašimo prema selu Kiowa i ne dolazi u obzir da skrećemo na Morganov ranč. Ako se i zaista on tako grubo našalio s nama, ipak, dok sam ja šerif, nitko se neće osvećivati paljenjem ranča ili sličnim glupostima. Mi nismo razbojnici! Jeste li to možda smetnuli s uma? — upita zagledavši se u razjarena lica ljudi oko sebe koji su gotovo svi suprotnog mišljenja od njegovog.

Ljudi su ga ipak poštovali. Uspijeva svladati njihov bijes i tako nastavlja jahati prema indijanskom selu, prolazeći Zeleonom dolinom. Posvuda pasu goveda. Kauboji što ih paze zabrinuto promatraju gotovo pobješnjelu gomilu jahača kako juri prerijom brzo napredujući u smjeru sela Kiowa.

Zadovoljan što je uspio svladati ljude, Rockwell razmišlja o Morganu i o tome kako su zahvaljujući njegovoj smicalici izgubili više od četiri dragocjena sata kako bi skupili sve konje.

Šerifu je jasno da je Morgan to učinio iz određenog razloga i pita se samo zašto.

Malo poslije moraju se ponovno odmoriti jer i jahači i konji već su prilično iscrpljeni. Mnogi od ljudi već su zaista na kraju snaga i pomalo počinju shvaćati da nisu krenuli na izlet već da namjeravaju istrijebiti cijelo indijansko pleme. Sada se već poneki od njih pita je li sve to uopće razumno. Mnogi će poginuti, a još brojniji biti teško ranjeni.

Noć se spustila nad preriju i nebrojene zvijezde što sjaju na nebu nalik su na tisuće dijamanata pričvršćenih na crni baršun. Zabrinuta lica ljudi obasjava mjesečina dok svaki, zadubljen u svoje misli, pokušava skupiti što više snage za daljnji put.

— Napast ćemo za svitanja — prekine šerif Rockwell tišinu. — Do onda moramo stići do sela. Još jednom svi pregledajte oružje. Morate biti svjesni da Kiowe ne smijemo potcijeniti. To su hrabri ratnici. Doduše, bolje smo naoružani od njih, ali ovo je njihova zemlja i oni će se boriti za nju do posljednjeg čovjeka ne štedeći se niti djelića sekunde. Ne smijemo dopustiti da upadnemo u zamku. Moramo biti spremni na sve.

Neki od ljudi zamišljeno su kimnuli, drugi samo slegnuli ramenima kao da im je već sve pomalo svejedno.

Wacco pride šerifu.

— Sudeći po onome što govorite, sve mi se čini da ste se uistinu uplašili, šerife — nasmije se Wacco. — Nije potrebno da se plašite! Sredit ćemo mi njih za samo nekoliko minuta i bje-

žat će kao da ih progoni cijela američka vojska.

Rockwell je ostao miran samo je stisnuo pesnice kako bi se lakše savladao.

— Zašto, Wacco, toliko mrzite Indijance? — odjednom će šerif.

— Ja ih ne mrzim — mirno će razbojnik prešavši rukom preko brkova. — Samo se borim za pravdu, kao uostalom i svi ovi ljudi oko vas — doda, a Rockwell opazi opasan bljesak u njegovim očima. — Ne razumijem o čemu govorite, šerife? — ljubazno upita Wacco glumeći čuđenje.

— Vidjet ćemo, Wacco — odmahnuvši rukom reče šerif. — Mnogo toga mi se u svemu ovome ne sviđa, ali vrijeme će pokazati svoje i razjasniti neke moje sumnje.

Promatrajući Waccoa šerif se sjetio Morganovih riječi i nastojanja vlasnika ranča Skull da mu razjasni kako iza svih napada stoji razbojnička banda koja slijedi svoje mračne ciljeve. Šerif sve više vjeruje da Morgan uistinu ima pravo, ali za sada ne može ništa poduzeti. Lavina se pokrenula i nitko je više ne može zaustaviti!

— Moramo dalje, ljudi. — napokon će Rockwell i ustane. — Pazite da ne upadnemo u neku klopku jer to bi značilo kraj!

Ubrzo su jahači nastavili put i samo je prašni oblak ostao na mjestu gdje su se neko vrijeme odmarali.

* * *

— Pred nama su Indijanci — tiho će Morgan.

General Carrington kimne.

Već su se sasvim približili selu Kiowa. Prošla je ponoć i tamni oblaci što plove nebom prekrili su zvijezde koje su do malo prije obasjavale preriju. Sve je slutilo na kišu i oluju.

Odjednom se tri tamne sjene stvoriše pred dvojicom s ranča Skull, pojavivši se kao da su izronili iz tla. Stali su pred njima spuštenog oružja. Mora da su ih već odavno opazili.

Morgan i Carrington zaustavili su konje i pokazali prazne ruke kako bi ljudima pred sobom dali na znanje da ne nose otkočeno oružje spremni na borbu.

— Htjeli bismo k vašem poglavici. Vrlo je važno da govorimo s njime. Ne smijemo gubiti vrijeme — progovori Morgan.

Trojica Indijanaca kimnuše i zajahavši svoje konje povelu su Morgana i Carringtona prema selu.

Kada su stigli, Morgan zaključio da je njihov dolazak očito već bio najavljen jer nitko se nije čudio što ih vidi i nasred sela gorjela je velika vatra oko koje su sjedili ratnici. Sjahavši, Morgan i Carrington pristupe vatru i odmah ugledaju Big Nosea kako sjedi poput kipa u samoj blizini vatre. Plamićci što su se uzdizali visoko do neba obasjavali su zabrinuta lica.

Big Nose nije ustao kako bi pozdravio pridošlice, još je bio previše slab. Morgan i Carrington sjeli su nasuprot poglavici i prije nego što je Morgan počeo razlagati svoj plan, izmijenili su pozdrave.

— Mnogobrojna grupa ljudi na putu je ovamo kako bi uništili vaše selo — mirno počeo Morgan. — Nije mi pošlo za ru-

kom uvjeriti ih da odustanu od svoje namjere i nisam im mogao rastumačiti da tvoji ratnici nisu upleteni u izvršene napade.

Zašutio je trenutak zagledavši se u nepomično lice poglavice.

— Htio bih ti razložiti svoj plan, poglavico Kiowa, i o tvojoj odluci ovisi sudbina mnogih ljudi!

— Reci, Morgane! Imam u tebe povjerenje — kimnuvši će poglavica, dajući time na znanje u kolikoj mjeri poštuje čovjeka koji se uvijek i u svakoj prilici pokazao prijateljem Indijanaca.

— Morali bismo primijeniti vrlo jednostavnu smicalicu — poče Morgan. — Time bi napadači nasrnuli u prazno i ni kap krvi ne bi nepotrebno potekla ni u tvojih ratnika ni u moje bijele braće.

Big Nose začuđeno je pogledao Morgana kao da sluti što će ovaj predložiti.

— Po tvojem mišljenju trebali bismo napustiti naše selo i dati se u bijeg — mirno će poglavica. — Jesam li te dobro razumio?

Morganu je jasno da o njegovoj sposobnosti uvjeravanja ovisi hoće li poglavica pristati ili neće.

— Ne smiješ to smatrati bijegom, poglavico — pokuša Morgan. — Shvati to kao dio našeg plana. Bijelci će, shvativši da se nemaju protiv koga boriti, ubrzo odustati i vratiti se.

— Ne možemo se sakriti poput nemoćnih žena — odmahnuvši će glavom poglavica. — Moramo se boriti! Tako nam nalaze naša savjest! Znam da

su tvoje namjere poštene, ali mi smo ratnici i ima stvari preko kojih ne možemo prijeći.

— I ja bih nešto rekao ako smijem — nakašljavši se reče general Carrington gledajući pri tome naizmjenično Morgana i poglavicu. — Big Nose, poznato ti je da sam u svoje bijele braće dugo godina bio veliki ratnik. U nas postoje škole koje naše ratnike uče kako se mora boriti i koje se sve smicalice mogu, i ponekad moraju, upotrijebiti kako bi se uspjelo. Takvu jednu smicalicu upravo ti je predložio moj prijatelj Morgan. Sve to nema ni kakve veze s kukavičlukom.

— Zašto da mnogi tvoji ratnici izgube život? — upita Morgan. — Bijelci će ubrzo otići i mir će se vratiti u tvoju zemlju, poglavico.

— Moji se ratnici žele boriti za svoju zemlju — razjasni mu Big Nose. — Sve su to hrabri ratnici koji ne žele pobjeći ili sakriti se. Imaš pravo, poteći će krv ali nijedan hrabri ratnik ne smije se plašiti smrti.

— Oduvijek sam te smatrao liscem — stresavši će glavom Morgan. — Moraš svladati svoj plemeniti ponos i pokušati razumom spasiti svoje pleme, poglavico Kiowa! Ukoliko se upustite u borbu i svladate bijele napadače, to će se nadaleko proćuti i doći će mnogobrojni drugi bijeli ratnici koji će vas na kraju ipak svladati, a zašto? Shvaćaš li da je sve to besmisleno? Moj je plan dobar, to moraš priznati, jedino je potrebno da svladaš svoj ponos i zapovjediš srcu da sluša razum.

Morgan je vidio da se poglavica koleba i da mu je teško od-

lučiti se, stoga i nastavlja kako mu ne bi dao vremena da se nepobitno odluči za borbu.

— Moj plan ide još dalje, poglavico — nastavlja Morgan. — Kada ljudi iz Golden Cityja odluče vratiti se, pojavit će se razbojnici o kojima si mi govorio. Bit će uvjereni kako je put do zlata slobodan i kako još samo preostaje da odu po njega. Time počinje drugi dio moga plana. Razbojnici će upasti u našu klopku i doživjeti pravo iznenađenje. Uzročnici svega ovog nemira skupo će platiti svoje podlosti.

Oči poglavice zasjaše na trenutak. Čini se taj mu se prijedlog svidio. Kimnuo je i ustao.

— Moram se posavjetovati sa svojom braćom, a zatim ću donijeti odluku — reče ustavši.

— Odluči mudro i ne daj da te vodi srce već razum — namiješi se Morgan. — Misli na svoje ljude i nemoj zaboraviti da meni i mojim prijateljima uvijek možeš vjerovati, jer i sâm znaš da smo tvome plemenu oduvijek željeli dobro. Nemoj predugo razmišljati, jer budi svjestan da nas vrijeme tjera na brzu odluku.

Poglavica se šutke okrenuo i otišao do svoga šatora.

Dvojica prijatelja zabrinuto su se pogledala plašeći se hoće li Big Nose prihvatiti njihov prijedlog ili neće. O tome će ovisiti sudbina mnogih života.

* * *

Kroz noć muklo je odzvanjao topot konja i odbijao se prema nebu. Nekoliko je ptica uplašeno uzletjelo sklonivši se negdje u visini drveća.

Chet Quade i Leroy Spade us-

porili su konje i osluškivali u noć dok je gromoglasno odzvanjanje kopita bivalo sve bliže i jače. Sklonili su konje među stijene i ubrzo su ugledali prve jahače kako se pojavljuju između obližnjih brežuljaka.

— To su momci iz Golden Cityja — promrmlja Spade promatrajući nadolazeću bujicu ljudi. — Ovi su spremni na sve. Ukoliko se ponovno ne dogodi neko čudo kao malo prije nama, teško da će se Kiowe uspjati obraniti od tolike podivljale mase.

— Moramo ih upozoriti što se događa — tiho će Quade. — Hajdemo. Poznat mi je prečac kojim ćemo dobiti dosta na vremenu i stići prije ovih divljaka. Put nije lagan, ali uspjeh ćemo!

Spade kimne i uzjahavši dvojica s ranča Skull ubrzo su jahali prema indijanskom selu kako bi upozorili poglavicu Big Nosea i njegove ratnike na nailazeću opasnost. Nisu mogli znati da je njihov gazda već tamo i da ga upravo pokušava nagovoriti da pristane na plan kojim bi se mogao spriječiti nepotreban pokolj.

Jahali su brzo, ne štedeći se, kako bi što prije stigli.

VIII

Morgan i Carrington zabrinuto su promatrali poglavicu kako izlazi iz svog šatora i približava im se, strepeći od odgovora koji bi mogao biti negativan, što bi značilo početak propasti.

— Moje vijeće ratnika i ja smo odlučili — mirno će Big Nose glasom koji nikako nije

dao naslutiti što će dalje reći, li-
ca bezizražajnog kao i uvijek. –
Slijedit ćemo tvoj plan i poslu-
šati tvoj savjet. Prihvaćamo tvoj
prijedlog i ubrzo ćemo napusti-
ti naše selo.

Morgan i Carrington s olak-
šanjem su odahnuli.

– Mudra odluka, poglavico
– progovori Morgan pokuša-
vajući svladati uzbuđenje. –
Ovaj će dan biti upisan u povi-
jest tvoga naroda i dugo godina
uz vatru tvoji će potomci pričati
o mudroj i hrabroj odluci veli-
kog poglavice.

Big Nose se nasmiješio i pru-
žio Morganu obje ruke u znak
prijateljstva i suglasnosti da
prihvaća njegov savjet. Zatim je
podigao ruku i mora da je time
dao neki ugovoreni znak, jer svi
su u isti trenutak prionuli poslu
kako bi što prije bili spremni za
polazak.

Natovarili su konje, sklapali
šatore, skupljali stvari a dvojica
s ranča Skull zabrinuto su pro-
matrali kako se ljudi oko njih
trude da što brže rade i nadali
se da će na vrijeme biti spremni
kako bi otišli prije nego što stig-
nu ljudi iz Golden Cityja.

Dvojica Kiowa dojurila su na
mustanzima i skočivši s njih po-
jurila prema poglavici uzbude-
no mu nešto govoreći. Poglavi-
čino lice postajalo je sve
smrknutije i zabrinutije. Nešto
im je rekao i otpustivši ih obra-
tio se Morganu i njegovu prijat-
elju.

– Bljedolika lica vrlo su bli-
zu i nemamo više mnogo vre-
mena. Neki od mojih ratnika
već su ranjeni, pokušavajući se
suprotstaviti nadolazećim bije-
lim ratnicima.

– Odjahat ćemo im u susret.

Možda nam pode za rukom da
ih još neko vrijeme zadržimo –
zabrinuto će Morgan. – Svaka
je minuta dragocjena. Požuri
poglavico!

Big Nose kimne, ali svakome
je tko ga bolje poznaje, jasno da
mu je krivo što djeluje kao ku-
kavica i kako bi najradije zane-
mario razum i poslušao srce,
pokušao obraniti svoju zemlju
svjestan da nikome nije ništa
skrivio i da se brani, a nikoga
ne napada.

Ne davši mu vremena da da-
lje razmišlja, Morgan ga još jed-
nom podsjeti da je svaka minu-
ta dragocjena i požuri za Čar-
ringtonom.

Uzjahali su i odjurili u smjeru
odakle su čuli da nailaze ljudi
iz Golden Cityja. Morgan je već
toliko umoran i iscrpljen da mu
se čini kako se krv u njegovim
žilama pretvorila u olovo. Svje-
stan je, međutim, da mora izdr-
žati i ne smije izgubiti strpljenje
budući da su mnogi ljudski ži-
voti na kocki.

Odjahali su do manjeg pla-
ninskog lanca gdje su svakog
trena očekivali da se pojave lju-
di iz Golden Cityja.

– Ovuda moraju proći – za-
ključi Morgan pokazujući ru-
kom prema tjesnacu usječenom
između planina. – Postoji samo
jedna mogućnost kako da ih
neko vrijeme zadržimo. Ukoliko
svežemo dva lasa i razapnemo
ih pred izlazom iz tjesnaca, ko-
nji će se zaplesti u užad i izbit
će silna gužva koja će ih neko
vrijeme zasigurno zadržati.

– Dobra zamisao, Johnne –
nasmiješi se Carrington i skine
svoj laso sa sedla. – Momci će
se začuditi kada će odjednom
poletjeti iz sedla ne znajući što

se zapravo dogodilo. Imaš pravo. To će ih neko vrijeme sigurno zadržati.

— Prekasno — razočarano će Morgan začuvši kako tjesnacement odzvanja topot konja.

Nervozno je stiskao ruke ne znajući više ni sâm što da kaže i poduzme, dok je general tiho kleo.

Kakvog li olakšanja, međutim, kada su pred sobom ugledali dvojicu dobro poznatih jahača kako dolaze iz tame uskog prolaza. Prepoznavši svoje ljude, Quadea i Spadea, Morgan osjeti ogromno olakšanje. Sada ih je bilo čak četvorica da što brže izvedu smišljen plan.

* * *

Šerifu Rockwellu se činilo da sve više gubi kontrolu nad sve neobuzdanim grupom na čelu koje je krenuo prema selu Kiowa kako bi jednom zauvijek riješio nastale nesuglasice. Veliki dio ljudi više uopće nije slušao njegove zapovijedi, a svemu je kriv Jack Wacco koji sve više i češće proturiječi šerifovim odlukama i zapovijedima.

Oko njega je cijela grupa onih koji se od samog početka slijepo pokoravaju svim njegovim odlukama i za koje šerif uopće i ne postoji.

Šerif se približio Waccou i zaglegnuo uzde svoga konja.

— Je li vam svega dosta, šerife, i namjeravate odustati? — zajedljivo će Wacco. — Ne bi li bilo najbolje da se vratite u Golden City i ostavite izdržljivijim momcima da obave posao do kraja?

Šerif je inače uistinu miran i poznat po tome kako se uvijek i u svakoj situaciji uspijeva

svladati i razumno reagirati. Ovaj put je gubio strpljenje. No, pokušavši udariti Waccoa, ovaj, kao da je to pretpostavljao, vješto se izmakao i tako šerif izgubivši ravnotežu nije mogao spremno dočekati razbojnikov brz i snažan udarac. Pogoden u bradu šerif je pao iz sedla i ostao na tlu onesviješten.

Razbojnik se brzo osvrnuo oko sebe. Reagirao je tako brzo da je bio uvjeren kako ga nitko nije opazio.

Imao je pravo, stoga i ne pomaže onesviještenom šerifu već zadovoljan da ga se konačno riješio ostavlja ga ležati na zemlji.

Svi su bili prezaokupljeni sami sobom. Što brže može Wacco pohita prema procijepu koji je od njihova cilja udaljen još samo nekoliko milja. Pridružio se ostalima i ubrzo se nalazio na čelu.

Zaglušujuća grmljavina konjskih kopita ispunjavala je uzak procijep. Ljudi su držali u rukama otkočene puške spremni na moguću zasjedu Indijanaca, ali nitko ih nije napao kao da u ovome kraju više uopće nema Indijanaca...

Poput olujnog vihora osamdesetak jahača juri nezadrživom brzinom naprijed. Ubrzo se prvi jahači sapliću o pred procijepom razapeti laso i izbačeni su iz sedla. Konji posrću, zapomažući i bijesni glasovi prolamaju se zrakom.

Jahači što nadolaze pridoneše još većem metežu. Naravno, ne mogu na vrijeme zaustaviti jureće konje i tako se spotiče o ljude i životinje što bespomoćno leže na tlu. Mnogi su ranjeni.

Jack Wacco se teškom mu-

kom polagano uspijeva osoviti na noge i bijesno psujući obazire se oko sebe. Ljudima je potrebno više od pola sata da uopće shvate što se dogodilo i u kakvu su glupu zamku upali.

Potrebno je vremena dok razbojniku konačno polazi za rukom natjerati ljude da se vrate u sedla i oporave od nenadnog šoka. Ima i onih koji ranjeni ili ostavši bez konja ne mogu s ostalima nastaviti put.

Wacco ljutito psuje uvjeren da su zamku postavili Kiowe, ali ma koliko da je ovaj nenadani događaj neugodan, ipak je zadovoljan: ljudi su sada još razjareniji i ispunjeni mržnjom protiv Indijanaca, a to Waccou naravno uveliko odgovara.

Nastavivši put, oprezniji su, uvjereni kako ih ubrzo čeka neka nova zamka ali ništa se ne događa, nitko ih ne napada, nigdje da nađu ni na jedno indijansko pero, ili bilo kakav drugi znak njihove prisutnosti. Nijedna strelica svojim neugodnim zvukom ne para nebo i ne zabija se u neki cilj. Indijanci ponovno kao da ne postoje.

Razjareni i ogorčeni srljaju naprijed, odlučni da zauvijek unište Indijance koje smatraju svojim neprijateljima i nitko od njih naravno i ne sluti da su samo dio strašnog razbojničkog plana, oružje u rukama surovog ubojice.

* * *

– Ovo će ih neko vrijeme zadržati – smiješio se Morgan.

Zadovoljni obavljenim poslom uzjahali su konje i vratili se u smjeru indijanskog sela.

Za svitanja ušli su u selo, bolje rečeno došli do mjesta gdje

su se do malo prije nalazili indijanski šatori i vladao još neopisivi metež. Sada je bilo sve pusto. Samo nekoliko tinjajućih vatri je sve što je preostalo od nekadašnjeg naselja.

Nekoliko je ratnika ostalo na obližnjim brežuljcima kao izvidnica. Nepomičnih crta lica mirno su promatrali ljude s ranča Skull koji su im prišli.

Spade je progovorio s njima nekoliko riječi i zatim su ratnici šutke nestali u šikarju što raste posvuda unaokolo.

– A što ako oni divljaci odluču ipak krenuti za Kiowama? – raspita se Quade. – Ne vjerujem da su Indijanci dovoljno daleko odmakli i uopće sumnjam da će se Big Nose skloniti negdje daleko odavde.

– Naravno da postoji određeni riziko – zamišljeno će Morgan. – Ali u tom slučaju i mi smo ovdje, momci, nije li tako? – doda sa smiješkom. – Ipak, gotovo sam uvjeren da će potjera iz Golden Cityja ubrzo zaključiti da je, budući da su našli mjesto na kojem je bilo indijansko selo prazno, njihov zadatak završen i da će biti najbolje da se vrate kući. U dnu duše vjerojatno im je već svega dosta i jedino što žele to je da se što prije vrate svojim kućama.

Morgan i njegovi ljudi krenuli su tragom što su ga Indijanci ostavili za sobom i ubrzo je lijepa udolina u kojoj se donedavno nalazilo selo ostala za njihovim leđima.

Na manjem su brežuljku, odakle imaju dobar pogled na dolinu, zaustavili konje i sjahali. Sjahavši Morgan lagano tetura od umora.

– Trebalo bi da se neko vri-

jeme odmoriš – zabrinuto ga pogledavši zaključí general Carrington. – Probudit ćemo te čim se dolje u dolini bude događalo nešto važno. Pristaješ li?

Morgan umorno kimne. Ponovno je bio uvjeren da bi mogao stojeći zaspati. Na istoku se javljalo svjetlo dana potiskujući tamne sjene noći i ubrzo će potpuno svanuti.

– Probudite me na vrijeme – promrmlja umorno, pokrivaјуći se i kako je legao između dva grma, već je spavao dubokim snom.

Spade, Carrington i Quade zamišljeno i zabrinuto su motrili dolinu u kojoj se polagano danilo. Ubrzo pojavit će se ljudi iz Golden Cityja i ne zadugo bit će odlučeno hoće li nastaviti potjeru za Indijancima ili zadovoljni postignutim odlučiti da je bolje vratiti se kući.

IX

Prije nego što su ljudi s ranča Skull ugledali prve jahače kako zbunjeni što u dolini ne nailaze na očekivano indijansko selo zaustavljaju konje i osvrću se oko sebe, prošlo je oko dva sata. Sunce je već provirivalo iza planina i noćna se hladnoća polagano gubila dok se zemlja budila za novi dan.

Ubrzo se u dolini skupila cijela grupa začuđenih jahača. Uzbudeno su raspravljali o mogućem razlogu nestanka Indijanaca.

Trojica prijatelja gotovo da su zadržala dah od uzbuđenja očekujući što će odlučiti ljudi u dolini.

Morgan je i dalje spavao.

Ljudi iz Golden Cityja obišli su cijelu dolinu razgledavajući

mjesto gdje su se do malo prije nalazili šatori, osvrćući se oprezno, mrmljajući, pretpostavljajući svaki vjerojatno nešto drugo, ali svi su u rukama imali otkočene puške spremni da odmah zapucaju, zacijelo sumnjajući u neku novu indijansku smicalicu.

Začuvši iza sebe korake, Spade, general Carrington i Quade ustuknuli su misleći u prvi čas da su sada i sami upali u zamku, ali bio je to samo Morgan koji se probudio i prišao im da vidi što se dolje događa. Djelovao je malo odmorenije, mada mu je lice i dalje odražavalo umor i izmorenost.

Vidjevši ljude u dolini ništa nije pitao. I samome mu je bilo jasno da svaki čas mora biti odlučeno što će se dalje dogoditi. Dohvatio je dalekozor i pomno promatrao ljude što su se okupili i ponovno nešto raspravljali. Čudio se da nigdje ne vidi šerifa.

U međuvremenu su se ljudi razdijelili u dvije grupe. Jedni očito namjeravaju nastaviti potjeru za Indijancima, a drugi su, čini se, odlučili da je najbolje da se vrate kući. Na žalost Morgan i njegovi prijatelji nisu mogli čuti o čemu ljudi u dolini govore.

Ugledavši prvu grupu ljudi kako nastavlja put, očito u namjeri da slijede Kiowe, Morgan razočarano slegne ramenima. Je li moguće da je njegov plan propao i da se prevario vjerujući kako će građani Golden Cityja, uvjerivši se da su Indijanci otišli, odlučiti da je najbolje vratiti se?

Gradani Golden Cityja i okolnih mjesta osjećaju se sigurnim pobjednicima. Vidjevši kako je indijansko selo napušteno, uvjereni su da su se Kiowe prepavši se osvete radije povukli i time naravno priznali poraz.

Odlučeno je da moraju krenuti za njima i do kraja ih uništiti. Naravno, mnogi su protiv toga. Već su i tako iscrpljeni od dugog jahanja i ne vide razloga zašto da dalje progone ionako pobijedenog protivnika. Nezadovoljstvo je sve veće, ali budućí da nitko ne želi ostaviti dojam kukavice, većina za sada šuti i mrzovoljno nastavlja potjeru.

Sunce je već pomalo zalazilo na nebu dok su stigli do ruba doline. Do sada nisu naišli ni na jednog jedinog Indijanca, ali iz doline vodi uski kanjon kroz koji moraju proći žele li nastaviti potjeru, a tamo u tami uskog procijepa mogla bi vrebati opasnost. Indijanski tragovi vode u zjapeču tminu otvora.

Ljudi su zaustavili konje. Svjesni da ne smiju postupiti brzopletu odlučuju posavjetovati se što da učine. Sumnjaju da bi Indijanci samo tako priznali poraz ne pokušavajući ih dočekati negdje u zasjedi.

— Ne želim vas ni na što primoravati, momci — preuzima riječ Wacco. — Možda će nas pratiti sreća i uspijemo proći kanjon, a u koliko nas u njemu čeka zasjeda, ne znam kako ćemo proći i ne mogu vam zajamčiti da ćete izvući živu glavu. Možda bi ipak bilo najbolje da se vratimo... — dodaje smiješeći se zlobno i opasno nalik na vuka. — Sumnjam da će se crvenokošci usuditi vratiti u ovaj

dio zemlje. Najvjerojatnije će negdje dosta daleko odavde podići novo selo i početi sve iz početka, sretni da ih nismo dostigli. Što vi mislite o svemu?

Svi su počeli govoriti odjednom. Čula su se razna mišljenja, opaske ili samo poneko gundanje nekog u tolikoj mjeri umornog jahača kojem je uzmanjkalo snage da izgovori vlastito mišljenje.

— Wacco, možda je sve to samo neka njihova smicalica — obrati se jedan od jahača Waccou. — A što ako nas odnekle promatraju i čimodustanemo od daljnje potjere, vrate se na mjesto odakle su se sklonili i cijela igra krene iz početka?

— U redu, možda imaš pravo — nasmiješi se Wacco. — Predložit ću vam nešto drugo. S nekolicinom momaka ostat ću u blizini nekadašnjeg indijanskog sela. Motrit ćemo što se događa i ukoliko se usude vratiti, otjerat ćemo ih zauvijek. U slučaju da budu nadmoćniji od nas, poslat ćemo po pomoć u Golden City.

Svi su zadovoljni Waccovim planom i razbojnik se zadovoljno smješka. Njegov paklenski plan konačno se privodi kraju. Kao da razmišlja koga bi ostavio sa sobom izabire svoje ljude koji su se još u Golden Cityju priključili potjeri. Uvjeren je kako su Indijanci uistinu pobjegli. Poznato mu je da je Big Nose ranjen, jer ga je sâm ranio i zamalo ubio, a bez čvrste ruke svoga poglavice Kiowe su nesićurni i neodlučni.

Ubrzo se potjera iz Golden Cityja vraća kući, a uz Waccou ostaju njegovi povjerljivi ljudi.

— Dakle, što sam vam rekao?

– nasmije se Wacco čim su se ljudi iz Golden Cityja i obližnjih gradova udaljili toliko da ih više ne mogu čuti o čemu govore.

– Do sada je cijeli plan što sam vam ga razložio tekao točno onako kako sam rekao. Moramo jedino pričekati da ovi glupani još malo odmaknu, a zatim odlazimo do zlatne žile i konačno će zlato biti naše, momci!

Svi se zadovoljno smiju. Isplatio se, znači, sve što su poduzeli. Još samo nekoliko sati i zlato je njihovo, a to znači da će ubrzo biti bogati i uživati u svim blagodatima žitova.

Usprkos svemu, svaki pojedinac osjeća u sebi neku čudnu nelagodnost, kao da ne može vjerovati kako su Kiowe uistinu otišli. Wacco opaža njihovu nelagodnost.

– Ne plašite se, momci – pokušava ih smiriti. – Najvjerojatnije se još nekolicina tih crvenokožaca skriva ovdje negdje u okolici, ali njih se uistinu ne treba bojati. Ukoliko bi izbila borba, brzo bismo ih svladali. Glavni dio plemena zasigurno je otišao. Vjerujte mi! A sada krenimo! Mislite na sve bogatstvo koje nas čeka.

Te su riječi djelovale prilično uvjerljivo, ljudi podbodoše konje i krenuše za svojim vođom.

* * *

Ugledavši odjednom dvanaestak Kiowa kako se pojavljuju iz džbunja, četvorica s ranča Skull bili su zatečeni naglom pojavom Indijanaca. S ratnicima bio je i Big Nose. Vidjelo se da se zasad ne osjeća najbolje, ali najgore je, čini se, pretrpio i ponovno može voditi svoje ljude.

– Sve sam promatrao – reče poglavica pristupivši Morganu.

– Potjera je odustala i time se tvoj plan razvija upravo onako kako si rekao. Osmorica zlikovaca koji su preostali dio su onih razbojnika koji su prije nekog vremena zloupotrijebili naše gostoprimstvo. Bila su desetorica, ali dva su mrtva – reče pogledavši Spadea i Quadea.

Ovi kimnuše sjetivši se sa zahvalnošću kako bi, da nije bilo dvojice Kiowa koji su ih spasili u posljednjem trenutku, sada i oni bili mrtvi.

– Drago mi je, bijeli poglavice, što sam poslušao tvoj prijedlog – nastavi Big Nose. – Naše žene i djeca sada su na sigurnome.

– Što namjeravaš sada poduzeti? – upita Morgan.

– Moji ratnici i ja uništiti ćemo razbojnike koji su krivi za sav jad što se nadvio nad našu zemlju – ozbiljno i mirno odvrati poglavica. – Moraju platiti za sve zlo što su nanijeli tvojoj braći i nama. Nitko ne smije saznati da u ovom kraju ima zlata, jer kad bi se to saznalo, onda bi tek izbio pravi pakao. To mora ostati tajna, Morgane!

– Pomoći ćemo ti, poglavice Kiowa – mirno će Morgan. – Vjerujem da ti možemo biti od pomoći.

– Ti i tvoji ljudi dovoljno ste učinili za nas – odmahnuvši glavom reče Big Nose. – Uništiti ove razbojnike naša je dužnost i znam da se nećeš uplitati u naš posao. Razumjet ćeš da ovo želimo riješiti sami bez ičije pomoći. Mnogi su ratnici glasali protiv tvoga plana, Morgane, ali uspio sam ih uvjeriti i pridobiti da se povuku. Sada im mo-

ram pružiti priliku da skinu sa sebe sramotu što su kao kuka-vice pobjegli pred potjerom.

Poglavica je zašutio. Morganu i njegovim prijateljima bilo je jasno da ne bi imalo nikakvog smisla pokušati razuvjeriti poglavicu.

— Imaš li išta protiv ako ostanemo u blizini? — raspita se Morgan. — Nećemo se uplitati i uvjeren sam da će tvojim hrabrim ratnicima poći za rukom uništiti razbojнике. Ipak se može dogoditi da koji od zločinaca pobjegne, a u tom slučaju mislim da je ipak bolje da smo u blizini.

— Ne mogu vam zabraniti da ostanete u blizini i sve promatrate — diplomatski će Big Nose.

To je sve što je rekao, ali svi-
ma prisutnima je jasno da bi uplevši se bespotrebno, zauvijek izgubili prijateljstvo poglavice Kiowa. Big Nose podigne ruke u znak pozdrava i polaganim sigurnim koracima pridruži se svojim ratnicima. Ubrzo su nestali među grmljem isto tako nenadano kako su se i pojavili.

— Misliš li, Johnne, da će uspjeti svladati onu osmoricu zlo-
tvora spremnih na sve? — zabrinuto će Carrington. — To su revolveraši! Izbit će pakao. Hoćemo li uistinu moći ostati samo promatrači?

— Nemamo drugog izbora — zamišljeno će Morgan. — Moramo održati obećanje i dopustiti Kiowama da sami osvjetljaju po njihovu mišljenju okaljan obraz. Nadam se da Big Nose zna što radi... — doda zabrinuto.

Otišli su do svojih konja i ubrzo su se spuštali u dolinu.

Osam razbojnika jahalo je, jedan iza drugoga, oprezno, otkočenih pušaka, spremni da se u svakom trenutku bore. Nitko do Waccoa nije sasvim siguran da su Indijanci uistinu pobjegli.

U međuvremenu sunce je već neumoljivo zapeklo na plavom podnevnom nebu. Umorni su i neopisivo im je vruće, a ipak ne zastaju da se odmore tjerani pohlepom da se što prije domognu zlata i time toliko dugo priželjkivanog bogatstva.

Dva sata kasnije stižu do mjesta u čijoj se neposrednoj blizini nalazi pećina i u njoj zlatna žila. Polagano su sjahali još čvršće obujmivši puške.

Sve je oko njih tiho, nekako zaglušujuće mirno. Wacco briše znojno čelo a zatim se smiješeći obraća sedmorici što zabrinuto stoje oko njega:

— Stigli smo, momci! Samo nemojte se prepuštati tako silnom strahu. Ovaj put smo došli sami i zlato čeka samo na nas. Nije to kao onda kada su nam Indijanci bili za petama i kada nam nije preostalo ništa drugo nego da se divimo svoj toj ljepoti.

— Hoćemo li povesti konje do pećine? — zapita jedan od razbojnika.

Pećina u kojoj se nalazi zlato smještena je na uzvisini.

— Naravno, Slime — nasmiје se Wacco. — Ili misliš da ćemo toliko zlato sami tegliti dolje?

Neki od razbojnika se nasmiјеšiše i ubrzo već su se penjali na uzvisinu vodeći za sobom konje. Ionako premoreni ponovno su se oznojili, ali nije potrajalo dugo i bili su na cilju.

Zastali su pred zjapećom tmi-
nom indijanske pećine u kojoj

je čekalo cijelo bogatstvo. Waccove oči zasjaše od pohlepnosti. Gotovo da više nije mogao dočekati trenutak da uđe u pećinu. Uvjeran je kako se nalazi na cilju svih svojih htijenja, uspjevši svladati i posljednje teškoće.

— Samo nemojte poludjeti, momci! — nasmije se Wacco. — Moramo ostati hladnokrvni i sve obaviti u miru. Kao što smo se dogovorili, trojica će čuvati ulaz u spilju, a ostali će odmah prionuti na posao.

Krenuli su u smjeru ulaza. Tek što je prvi razbojnik prišao ulazu u pećinu, pod njim se otvorila zemlja. Uz očajnički krik razbojnik nestade progutan u otvoru što se rastvorio pod njegovim nogama. Pred pećinom Kiowe su postavili stupicu. Krik se pretvorio u očajničko jecanje i ubrzo zauvijek zamro.

Ostali se baciše na zemlju, ali osvrćući se oko sebe ništa sumnjivo nisu mogli vidjeti.

Wacco ustade smrknuta lica, očisti odjeću od zemlje i prašine i ljutito se okrene ostalima.

Svi su već ustali i zbunjeni stajali neprestano se zabrinuto obazirući oko sebe. Samo je jedan od njih ostao ležati. U ledima mu je bila zabodena indijanska strelica.

Nekolicina potrči do mrtvog razbojnika a Wacco blijeda lica pride otvoru u kojem je nestao jedan od njegovih ljudi. Čovjek što je pao u otvor nabo se na koplje i nitko mu više nije mogao pomoći. Wacco se okrene i taj mu je pokret spasio život, jer u istom trenutku prozui kraj njegove glave strelica i zabode se u obližnje drvo.

Iskusni razbojnik slijedeći in-

stinkt gotovo istodobno podigne pušku i zapuca prema sjeni što se na tren pojavila iznad pećine. Indijanac ispusti luk, uhvati se za grudi i sruši s vrha pećine na tlo ispred razbojnika.

I ostali su počeli pucati ne iz nekog određenog razloga, već izgubivši živce, ugledavši možda nekog Indijanca.

— Prestanite! — zaurla Wacco. — Nemojte bespotrebno trošiti municiju. Smirite se! U redu, znam, izgubili smo dvojicu ali uvjeren sam da nas je napao samo ovaj jedan crvenokožac i nema više opasnosti da nas napadnu. Mrtvima ne možemo pomoći i ne smijemo dopustiti da izgubimo živce! Hajde, radije se pobrinimo da napunimo bisage zlatom.

Svi požuriše prema pećini, ali ponovno su potcijenili protivnika. Indijanci su pred ulazom u pećinu postavili tanko, gotovo nevidljivo, uže koje je, čim ga je razbojnik dotaknuo, očito napelo luk i odapelo strelicu ravno u prsa čovjeku do Waccoa.

Ovaj put vođa razbojnika izgubi živce i kao sumanut počeo pucati u tminu što je zjapila pred njima. Ostali također zapucaše slijedeći njegov primjer.

Kada su malo kasnije prekinuli pucnjavu, gusti dim baruta širio se iz unutrašnjosti pećine. Wacco zapali komad drveta i baci ga u unutrašnjost. Svjetlost na trenutak obasja stijene pećine. Jedan od ljudi ponovno zapuca misleći da vidi pred sobom Indijanca, ali radilo se samo o sjeni što ju je bacala neka stijena. Pećina je bila prazna. Ponovo su, znači, pucali ni za što i potrošili mnogo dragocjene municije.

Već su trojica mrtva. Wacco je uvjeren da i ona dvojica što ih je prije nekoliko dana ostavio u blizini pećine da osmatraju sve što se događa, više nisu među živima.

Sada su, znači, još samo petorica. Razbojnikovo je lice blijeđe i zabrinuto. Shvatio je da je potcijenio protivnika. Mehaničkom kretnjom napuni pušku.

— Dvojica neka smjesta odu do izlaza! — zapovijedi Wacco.

— Pucajte na sve što se pomakne! A nas trojica prionut ćemo odmah uz posao. Priznajem da sam proklete crvenokošce potcijenio, ali što se sada može. Dakle, na posao! Ne smijemo gubiti ni trenutka.

Dvojica na izlazu nisu mogla nikoga opaziti i Wacco odjednom osjeti kako je upao u podmuklu zamku iz koje ni sâm ne zna kako će se izvući. Pogledavši prema mjestu gdje je prije ležalo zlato, vođa razbojnika počeo bijesno i očajno psovati. Pećina zjapi prazninom kao da nikada unutra nije ničega ni bilo, a kamoli zlata koje su vidjeli vlastitim očima.

Uistinu su upali u zamku kao početnici.

* * *

Kiowe su obavili dobar posao. Sve zlato iznijeli su iz pećine i spremili na sigurnome mjestu. Razbojnici su izgubili igru i Wacco mora priznati da ga je poglavica hrabrih Kiowa nadmudrio.

Shvativši to, razbojnik više nije tako siguran da su Indijanci uistinu otišli. Tko zna ne skrivaju li se tu negdje u blizini pećine i čekaju da ih polagano unište?

Preostaje mu posljednja nada: sada, kada nema zlata, više nemaju razloga zadržavati se u blizini pećine. Međutim, mogućnost da su Kiowe ovdje ipak postoji. Ostali razbojnici isto tako ogorčeno psuju. Rasplinuo se san o basnoslovnom bogatstvu i pretvorio u okrutnu stvarnost punu opasnosti i neizvjesnosti hoće li ostati živi.

— Tvoj plan nije se pokazao savršenim — ljutito će jedan od razbojnika. — Čini se da Indijanci nisu baš toliko glupi i ograničeni kakvima si ih htio prikazati. U dobru su nas zamku namamili. Možemo biti sretni ako preživimo, a o zlatu naravno više ne treba ni da sanjamo.

Wacco nešto promrmlja i zagleda se u izlaz iz spilje obasjan suncem. Što ako ih vani Indijanci čekaju u zasjedi? Ni sâm više ne zna što da misli i čemu da se nada.

— Moramo se izvući odavde, momci — glupo se nasmiješivši zaključio Wacco. — Priznajem da smo upali u zamku, ali nema smisla kukati nad nečim što se više ne može izmijeniti. Moramo pokušati izvući živu glavu. To je sada najvažnije.

Još su čvršće obujmili puške i zatim prišli izlazu iz pećine. Sve ih muči jedno jedino pitanje: što ih čeka na izlazu?

X

Morgan i njegovi prijatelji sve su promatrali s obližnjeg brežuljka udaljenog više od kilometra od pećine.

— razbojnici su do grla u nevolji — reče Morgan odloživši dalekozor. — Već su trojica mrtva. Nisam znao da je stari Big

Nose vičan tolikim smicalicama. Zaista mu se divim. Poseban je to čovjek. Ipak, oduvijek sam slutio da ga se ne smije potcijeniti.

— Ne mogu vidjeti niti jednog jedinog Indijanca — začuđeno će Carrington prinesavši dalekozor očima. — Ipak znam, mora da su negdje u blizini.

— Naravno da ih ne vidiš — nasmiješi se Morgan. — U tome i jest jedan od njihovih trikova. Napadaju protivnika koji uopće ne zna odakle je napadnut. Preostaloj petorici sumnjam da je preostala i najmanja mogućnost da izvuku živu glavu. Moralo bi se dogoditi čudo, ali sumnjam da bi Big Nose dopustio takvo što.

I dalje svi napeto gledaju prema otvoru pećine. Sve je mirno i kao da ni priroda ne diše očekujući što će se dogoditi.

— Imamo li zapravo pravo mirno gledati kako se Indijanci osvećuju tim razbojnicima? — upita odjednom Carrington. — Nismo li dužni uhapsiti ih i predati šerifu?

— Imaš pravo — odgovori Morgan. — Ali da ih i zarobimo i predamo vlastima, ionako bi ubrzo bili osuđeni na smrt, a mi bismo prekršili riječ i time loše postupili prema Big Noseu koji je oduvijek bio naš prijatelj i mislim da nije zaslužio da ga iznevjerimo. Život će ubrzo krenuti svojim, uobičajenim tokom i drago mi je da naše prijateljstvo s Kiowama nije propalo zbog šačice pohlepnih razbojnika. Zaslužili su smrt i budući da su željeli nauditi u prvom redu Indijancima, neka im oni i presude.

— Mislim da imaš pravo —

promrmlja Carrington. — Ne želim da se zamjerim Big Noseu.

Quade odjednom tiho preku ne pokazujući Morganu jahača što se, ne štedeći očito ni konja ni sebe, brzo približavao pećini. Morgan podigne dalekozor i s usana mu se otme psovka kada opazi da jahač nije nitko drugi do šerif Rockwell.

— Ljudi, pa to šerif — začuđeno će Morgan. — Moramo odmah nešto poduzeti ukoliko ne namjeravamo mirno gledati kako srlja u propast.

Quade brzo otrči svome konju i brzo nestade među drvećem i džbunjem odakle su skriveni sve nesmetano promatrali.

Šerif je bezglavo slijedio tragove što su ih ostavili razbojnici. Morgan se pitao čemu. Zašto se kao i ostali građani Golden Cityja i ostalih obližnjih gradova nije jednostavno vratio kući, već odlučio slijediti opasne zlikovce.

Nije mogao ni slutiti da je šerif, udarivši glavom o tlo kada ga je Wacco srušio s konja, ostao dugo ležati bez svijesti. Tek je mnogo kasnije mogao krenuti za ostalima.

Ustanovivši kako je potjera odustala od daljnjeg progona Indijanaca i kako je samo osmoro ljudi krenulo za njima, odlučio je slijediti ih kako bi vidio o čemu se radi. Osvijestivši se od udarca sve je više razmišljao o Morganovim riječima i nije se mogao oteti dojmu da je ovaj možda ipak imao pravo govoreći kako iza svih napada stoje razbojnici, a ne Indijanci.

Cijelim putem nije opazio niti

jednog jedinog Indijanca. Začuvši s obližnje uzvisine odjek hitaca, zaustavio je konja i neko vrijeme osluškivao. Prema mjestu odakle je čuo pucnjavu vodili su tragovi razbojnika koje je slijedio.

Odveo je konja do guštog džbunja, sjahao i sklonio se ukoliko bi ga netko promatrao. Pucnjava na uzvisini i dalje nije jenjavala. Činilo mu se kao da se gore vodio pravi pravcati rat.

Pričekao je nekoliko minuta pa nastavio put. Ugledavši odjednom među drvećem jahača, dohvatio je revolver.

— Ja sam Chet Quade — mirno će jahač. — Podite sa mnom, šerife. Odvest ću vas Johnu Morganu. Želi s vama razgovarati.

Šerif je oklijevao zamišljeno pogledavajući prema uzvisini. Još se ne može ništa vidjeti, samo se čuje pucnjava koja se već pomalo stišava.

— Sve ćemo vam rastumačiti — obeća mu Quade vidjevši njegov zabrinut pogled pun oklijevanja. — Požurite i podite za mnom, inače bismo mogli još i mi nekim slučajem stradati.

— U redu — odluči šerif. — Baš me zanima što mi to Morgan želi reći. Da budem iskren, moram priznati da mi ništa više nije jasno.

Podbo je konja i uputio se za Quadeom prema mjestu odakle su ljudi s ranča Skull promatrali što se događa kod pećine.

* * *

Petorica preostalih razbojnika zabrinuto stoje pri izlazu iz pećine u kojoj su se nadali naći ostvarenje svih svojih snova, a

sada ne znaju smiju li uopće sanjati da se izvuku iz položaja u koji su upali. Lica su im blijeda, usne stisnute u tanku crtu, a u očima im se ogleda paničan strah pred smrću.

Wacco se svladava koliko je moguće i polagano viri kroz otvor. Nigdje ne vidi nikoga. Sve je i tiho i mirno. Konji što su ih ostavili vani pasu mirno nedaleko od pećine. Ptice što su uplašene pucnjavom poletjele sa stabala sada su se većinom već smirile.

Razbojnik pogledom prelazi preko svojih mrtvih ljudi što nepomično leže na tlu, zauvijek završivši svoj podli život.

Osjeća kako ga ljudi promatraju, očekujući da kao njihov vođa pronade izlaz iz ove situacije. Ljutito prokune. Sve je tako dobro zamislio, a opet je sve krenulo pogrešnim putem samo zato što je vlastitom gluposti potcijenio Indijance, ne računajući da se neće samo tako lako predati i napustiti svoju zemlju. Zaboravio je da na svijetu ima i ljudi koji su vezani za nešto i koji ne rade sve iz računa već iz osjećaja dužnosti, poštovanja prema sebi i ostalima.

— Što je Wacco? — promrmlja jedan od ljudi za njegovim leđima. — Namjeravaš li da do vijeka ostanemo ovdje ili ćemo ipak konačno nešto poduzeti?

— Ostavi me na miru! — ljutito će Wacco. — Radi što hoćeš, budalo!

Čovjek ljutito nastavi mrmljati zlovoljno gledajući svoga vođu koji očito nije nepogrešiv i neustrašiv kakvim se sve vrijeme prikazivao.

— Preostaje nam jedino da se

domognemo konja, i odjurimo u Golden City koliko god brže možemo. To nam je jedina mogućnost da izvučemo žive glave. Inače smo izgubljeni. Moramo pokušati! Podimo!

Ljudi se slažu s njegovim prijedlogom. I samima im je jasno da drugoga izlaza nema. Vani ih doduše čeka pakao, ali znaju da ne mogu zauvijek ostati sakriveni u pećini. Kad-tad morat će izaći i tada će ih dočekati Indijanci.

Wacco izlazi prvi i trčeći prema konju.

Ostali ga slijede što brže mogu. Uspijevaju se domoći konja a da nije odjeknuo i jedan metak ili zazujala strelica. Indijanci kao da su nestali. Sada se već ponovno suradnju usuđuju nadati kako možda ipak sve nije izgubljeno.

— Moramo ostati svi na okupu! — zapovjedi Wacco. — Samo tako se možemo izvući živi. Ukoliko svi odjednom počnemo pucati, zasigurno smo jači od tih prokletih crvenokožaca.

Wacco oprezno usmjeri konja strmom padinom što vodi od pećine prema čistini što se prostire na dnu uzvisine. Ostali razbojnici krenuše za njime. Čim su se domogli čistine, podboli su konje što su snažnije mogli i pojurili, ne misleći na ništa drugo nego da se spase.

Odjednom Wacco zaustavlja konja kao da ne shvaća sanja li ili je to što vidi stvarnost. Pred njime na putu leži rasprostrto indijansko zlato na bizonskim kožama i okupano sunčevim zrakama.

Wacco i ostali gotovo ne vjeruju vlastitim očima u kojima odmah zasja pohlepa, premda

su svjesni da se zasigurno radi o nekoj novoj smicalici.

XI

— Ovo sada zaista ne razumijem — promrmlja Carrington i pruži Morganu dalekozor. — Pogledaj sam, John! Indijanci dozvoljavaju preostaloj petorici razbojnika da mirno odu kao da se ništa nije dogodilo. Što bi to moglo značiti?

— Radi se zasigurno o nekoj daljnjoj varci. Ne znam, doduše, kakvoj, ali sam uvjeren da Big Nose vrlo dobro zna što radi — promrmlja Morgan i prepusti dalekozor Spadeu. — Neće potrajati dugo i bit će razjašnjeno čemu sve to. Ova petorica već su ionako napola mrtvi, samo toga možda nisu još sasvim svjesni.

Trojica s ranča Skull i dalje pažljivo motre sve što se događa. S mjesta gdje se nalaze pogled je vrlo dobar, samo im ga ponekad zaklanja neka veća skupina drveća ili džbunja.

Začuvši topot kopita okrenuše se i ugledaše Quadea i šerifa Rockwella. Šerif se nasmiješi u znak pozdrava, mada još uvijek nije zaboravio u kakvu je neprikladu Morgan uvalio njega i preostale ljude iz potjere rastjeravši im konje.

— Dobro da ste došli, šerife — nasmiješi se Morgan. — Imat ćete ubrzo priliku vidjeti posljednji čin cijele ove drame koja nas već nekoliko dana sve zaokuplja.

— Možda bismo morali šerifu sve rastumačiti kako bi shvatio o čemu se radi — reče Spade i značajno pogleda Morgana.

— Slažem se — zaključio Morgan. — Sve ćemo vam ispričati,

šerife, kako biste stekli jasnu sliku o svemu što se zbilo.

U kratkim crtama ispričao je šerifu sve što mu je poznato rekavši mu i sve o indijanskom zlatu. Sada je šerifu mnogo toga jasnije nego tada kad ga je Morgan u njegovu uredu na brzinu pokušao uvjeriti kako mora spriječiti potjeru da krene za Indijancima.

— Da ste mi odmah ispričali i ovaj dio o zlatu, Morgane, naravno da bih odmah povjerovao u istinitost vaše priče, ali onako... morate i sami priznati da niste djelovali baš sasvim uvjerljivo — nasmiješi se šerif.

— Sumnjao sam isprva da štiti te neke vlastite interese.

— Nadam se jedino da ćete mi vi i momci iz Golden Cityja oprostiti onu smicalicu s konjima... uza smiješak primijeti Morgan. — Znate, nije bilo drugog izbora da vas zadržim i...

— Sve je u redu — prekine ga šerif. — Sada vas razumijem i ništa vam više ne zamjeram, mada moram priznati da sam isprva bio vrlo ljut. I momci u gradu ubrzo će zaboraviti tu malu dogodovštinu. Ionako imamo i previše neprilika s razbojnicima i skitnicama. Ubrzo sve će krenuti uobičajenim tokom i nitko se više neće ni sjetiti vaše male psine. Nema čovjeka koji neće biti sretan kada će konačno biti uspostavljen mir i red.

— Zlato! — uzbuđeno će Spade spustivši dalekozor.

— Indijanci su postavili novu zamku. Dolje nasred puta leži zlato! Sada mi je jasno kako to da su razbojnici izjurili iz pećine praznih ruku. Indijanci su očito prije nego što su oni stigli,

izvadili cijelo zlato iz pećine i odnijeli ga, a sada ga brzo položili nasred puta.

— Znači, postavili su im novi mamac — zamišljeno će Carington. — Ukoliko su iole pametni, projurit će kraj zlata što brže mogu. To im je još jedina mogućnost da prežive, ali sumnjam da će uspjeti odhrvati se iskušenju čim ugledaju bogatstvo što jednostavno leži nasred puta.

Svi su zašutjeli napeto promatrajući što će učiniti razbojnici i kako će postupiti Indijanci.

* * *

— Zlato! Pa to je naše zlato! — poviče jedan od razbojnika i značajno pogleda Waccoa.

— Idemo dalje! Ne smijemo se zaustavljati! — zapovjedi Wacco. — Radi se o podmukloj zamki. Moramo nestati dok još nosimo glavu na ramenu, jer inače...

— Nema ovdje Indijanaca — usprotivi se jedan od razbojnika. — Da su negdje u blizini, odavno bismo ih već opazili ili bi nas napali. Vjerujem da je to njihov poklon da bismo nestali iz ovog dijela zemlje i zauvijek ih ostavili na miru. Zašto ne bismo uzeli to što nam nude? Pectorica naših drugova već su dali živote radi toga zlata i toliko smo se vremena borili za nj da zaista ne bi imalo smisla sada odjednom sve ostaviti.

— Najbolje će biti da svatko napuni svoje bisage — reče drugi razbojnik. — Hajdemo, ovo nam je posljednja prilika da se obogatimo!

Pohlepa za zlatom na trenutak zasjenjuje strah i zasljepljuje njihov razum.

Svi osim Waccoa sjahaše i požuriše prema ostvarenju svih svojih htijenja. Wacco je šutke ostao u sedlu, jače stisnuvši revolver, svjestan da za ove ljude nema više ni najmanje nade.

Polagano je odjahao do obližnjeg drveća.

U međuvremenu, četvorica razbojnika stigla su do zlata, zaslijepljeni njegovim čistim sjajem što bilješti pod zrakama zalazećeg sunca. Trenutak su zastali a zatim se svi u isti trenutak bacili na gomilu zlata. Tako su srnuli u smrt jer, naravno, radilo se o smišljenoj smicalici Kiowa.

Zagrabivši sa zaprepaštenjem moraju ustanoviti kako iz hrpe izviruju mnogobrojne šarene zmiје, omotavaju se oko njihovih ruku i ubrzo oko cijelog tijela. Razbojnici se očajnički pokušavaju osloboditi otrovnih napasnika, ali svaki je pokušaj uzaludan.

Vlastitom greškom, slijedeći kao i uvijek jedino nagonску želju za bogatstvom, upali su u zamku iz koje više nema izlaza. Uspjeli su, doduše, većinu zmiја stresti sa sebe, ali tek nakon što su ih zmiје već nekoliko puta ujele. Nakon kratkog vremena svi su ležali na tlu, valjajući se od boli što ju je prouzrokovao ubrizgani otrov.

Ubrzo svi su zauvijek utihnu li.

Čim je vidio što se događa, Wacco je podbo konja i kao sumanut pojurio glavom bez obzira želeći se jedino što brže udaljiti sa tog užasnog mjesta.

Nagnuvši se nad grivu svoga konja tjerao je životinju da juri koliko god brže može. Tijelo mu je gotovo oduzeto od straha a u

glavi bruji mu samo jedna pomisao: pobjeći što dalje i spasiti živu glavu!

Isprva Wacco misli da će zaista možda uspjeti pobjeći, ali u svojoj nadi zaboravlja da inače gostoljubivi Indijanci, ljudi kojima je poštenje i prijateljstvo jedno od najsvetijih obveza, ne mogu oprostiti kada netko izigra njihovo povjerenje i na grub način, kako su to učinili on i njegovi ljudi, pokuša domoći se nečega što je indijansko, pokušavši pri tome još i ubiti jedan dio plemena samo iz pohlepe i niskih pobuda.

Ljudima kao što su Kiowe takvi su postupci neshvatljivi i mada su inače miroljubivi i željni prijateljstva, ne mogu dopustiti da prođu nekažnjeni ljudi što su sve njihove dobre namjere iskoristili i zloupotrijebili. Kada se jednom odluče nekomе osvetiti, taj svakako ne može računati da će se izvući.

* * *

Ugledavši pred sobom preriju, Wacco na trenutak odahne uvjeren kako je izbjegao smrti. Osvrnuo se iza sebe i sa zadovoljstvom opazio da ga nitko ne slijedi, mada to u njemu ipak izaziva sumnju i neki čudan osjećaj nelagode. Ne poznaje indijanske varke i mora priznati da bi mu čak draža bila otvorena borba od ove igre mačke i miša u kojoj ni sâm ne zna kako da se ponaša i što da poduzme.

Podbode konja još jače i pojuri naprijed. Muklo odzvanja udaranje kopita njegova konja o zemljano tlo. Jaše obavijen zloslutnom zaglušujućom tišinom, sluteći da nešto nije u redu.

Malo kasnije ugleda Kiowe pred sobom na manjem brežuljku. Pojavili su se nenadano kao i uvijek. Njih stotinjak, sjedeći na konjima jedan kraj drugoga, gledaju ga s brežuljka nijemo, nepomični, nalik na kipove. Perje i ostali ukrasi njišu se na laganom povjetarcu, a lica su im obojena ratničkim bojama.

Tako poredani očekuju preplašenog i od straha izbezumljenog vođu razbojnika. Waccou ne preostaje ništa drugo nego da zaustavi konja. Životinja teško dašće, zastaje okupana znojem.

Razbojnik očima rastvorenim od užasa gleda Indijance pred sobom, svjestan da ovuda nikada neće proći živ. Jedina mogućnost je da se okrene i pokuša bijeg u drugom smjeru i stoga ne gubi ni trenutka, ali okrenuvši se sa zaprepaštenjem vidi iza sebe Indijance kako mu se polagano približavaju i tako stvaraju oko njega krug koji će se, to je Waccou jasno, ubrzo zatvoriti oko njega.

Svjestan da iz ove situacije nema izlaza spreman je boriti se, mada zna da će poginuti. Međutim, preopak je i previše je zla učinio cijeloga svoga života a da bi bio spreman umrijeti prije nego što ubije barem nekolicinu protivnika.

Skače iz sedla i pogledom traži bilo kakav zaklon, ali sve je uzalud. Naglim pokretom izvlači »vinčesterku« iz korica na sedlu i time kao da je Kiowama dao neki tajni znak. Svi su u istom trenutku kliznuli sa svojih mustanga i nestali za konjskim leđima.

S Waccovih se usana ole

očajnički krik i počeo pucati ni sâm ne znajući više u koga ili što. Jedino što pogađa nekoliko je nedužnih životinja koje ranjene padaju na tlo. Ispraznio je pušku i u trenutku kada ju je namjeravao napuniti, zasula ga kiša strelica. S očajničkom psovkom na usnama zloglasni vođa razbojnika pada pokraj svoga konja. Čak i odlazeći u smrt, nije znao izustiti ništa drugo nego psovku.

Kiowe spustiše lukove i polagano se približiše ovom posljednjem razbojniku. Lice poglavice Big Nose blijeđo je i vidi se da mu nije drago zbog svega što se dogodilo, ali drugog izbora nije bilo i konačno će se mir vratiti u ovu zemlju a oni, Kiowe, dat će sve od sebe da potraže što duže.

XII

Ljudi s ranča Skull i šerif Rockwell šutke se vraćaju kući, zamišljeni i zaokupljeni svaki svojim mislima.

Razbojnici su doživjeli strašan kraj i Morgan se neprestano pita nije li trebalo da spriječi Kiowe, ali nakon dužeg razmišljanja zaključuje da ih nije smio spriječiti da sami presude zlikovcima koji su ih željeli ocrniti pred bijelcima i uništiti zauvijek.

Ugledali su u daljini svjetla ranča Skull.

Osjetivši ih kako dolaze, Lee im dotrči u susret zadovoljno mašući repom. Već se oporavio od svoje pustolovine kada je pao u zamku za lisice.

Neka tamna sjena pojavi se između drveća i puščana cijev zabljesne na mjesecini, ali se ubrzo spusti.

— Konačno ste stigli — s olakšanjem se javi kuhar Smoky. — Brinuli smo se nije li vam se što dogodilo, ali sada je sve u redu.

Morgan se nasmiješi i poput ostalih, sjaše.

Shorty, Brazos i Mary Lou istrče iz kuće začuvši poznate glasove. Djevojka potrči prema Quadeu i on je nijemo zagrli čvrsto je stisnuvši uza se. Morgan podigne obrve, ali se zatim nasmiješi i nježno pogladi Leeja po gustoj dlaki.

— Vjerujem da biste rado čuli što smo sve proživjeli? — upita uz smiješak Morgan.

— Kada nas već niste željeli povesti, naravno da bismo htjeli sve do u tančine čuti — javi se Shorty. — Svi smo radoznali.

Otvorio sam već bocu viskija i jedva čekamo da počnete priču.

— Da... da... ali i sutra je novi dan — nasmije se Morgan. — Uvjeravam vas da ćete sutra sve čuti. Za sada jedino što želim to je da legnem i konačno zaspim, a i ostali isto osjećaju.

— U redu — složi se Smoky.

— Nadam se jedino da nemate ništa protiv ako mi malo popijemo u znak slavlja što ste se svi živi i zdravi vratili?

— Vjerujem da bi se viski do sutra možda mogao pokvariti...

— doda Shorty smiješeći se.

— Samo vi nazdravite, momci

— nasmije se Morgan. — Zaslužili ste dobar gutljaj kao i mi, samo što ćemo mi naš dio popiti sutra.

KRAJ

William Irish:

ŽGARA VICA DIVLJEG BILLA

Čovjek koji je stajao s moje desne strane u salunu »Poštenje« opazio je kako radoznalo promatram niz rupa na gornjem dijelu okvira velikog zrcala iznad šanka. Rupe su porēdane gotovo zapanjujuće simetrično: jedna gore, druga malo niže, onda opet jedna gore i tako dalje, u nekoj vrsti cikcaka.

– Termiti? – upitao sam, želeći da nekako počnem razgovor sa susjedom.

– Ne – odgovorio je. – To je majstorija Billa Simmonsa – okrenuo se i pokazao zid iza nas: – Ono također – onda se ponovo okrenuo i mahnuo rukom prema jednim vratima, čiji je gornji dio neodoljivo podsjećao na rešetko: – I ono tamo.

– Sigurno je bio nezgodan – rekoah. – Nekakav nasilnik i zlikovac, ha?

Čovjek me pokroviteljski potapšao po ramenu.

– Sine – rekao je – ne postoje na svijetu zli i dbri ljudi. Postoje samo ljudi s dobrom probavom i oni koji nemaju dobru probavu. To je uduvijek bila moja teorija i zauvijek će ostati – odstupio je korak i lupio se po trbuhu iznad kožnatog remena širokog dobrih petnaest centimetara. – Da, sinko, sve ovisi o tome kako čovjek pazi na svoj želudac. Ja sam liječnik i znam što govorim. Uzmite, na primjer, baš tog Billa Simmonsa... – dramatično je zastao i pljunuo, pogodivši nepogrešivošću profesionalca pljuvačnicu u kutu, a zatim, upitao tobože oklijevajući: – Želite li čuti nešto više o Billu Simmonsu?

– O, dakako – rekoah spremno i

doviknuh barmanu: – Jednu rundu za nas!

Gledajući sanjalački u gornji dio okvira na zrcalu, moj sugovornik je počeo priču:

– Billa Simmonsa zvali su Divlji Bill i on se đavolski trudio da živi u skladu s tim svojim imenom. Dobro se sjećam noći kad sam prvi put došao ovamo, prije deset godina. Tada sam još bio žutokljunač: tek sam završio studij i istakao firmu iznad vrata ordinacije. Stajao sam otprilike ovdje gdje i sada stojim, a onda su se vrata iza mene otvorila i prostorijom se prolomio pucanj – bang! Metak mi je probušio šešir i odnio mi ga s glave. Novi novcati šešir, gospodine moj, tek sam ga bio kupio. Podigao sam šešir s poda, obrisao ga maramicom i što sam mogao dostojanstvenije, rekao:

– Gospodine, vi ste mi skinuli šešir s glave. Budite malo pažljiviji s tom svojom pucaljkom.

Barman, koji se sakrio iza šanka, počeo me upozoravati: – Šššš! Šššš!... To je Divlji Bill Simmons.

– Baš me briga tko je on – odgovorio sam. – Važno mi je samo to da sam dao deset dolara za ovaj šešir.

Divlji Bill je sijevao na mene svojim crnim očima kao zvečarka kad se sprema za skok.

– Treba li da to shvatim kao neku prijetnju? – grmnuo je i po drugi put podigao revolver.

Svi koji su se u tom trenutku nalazili u salunu rekli su mi poslije da su me već smatrali za pokojnika. Vjerujem da sam i sam to mislio,

sudeći po tome kako su mi noge po-drhtavale.

Crnoputo lice Divljeg Billa bilo je natušteno kao gradonosni oblak. Onda, odjednom, ono postane nekako zelenkasto, pa sivo i Divlji Bill ispusti revolver, prinese obje ruke trbuhu, počne se razroko osvrutati oko sebe i presavije se nadvoje. Narednog trenutka vidjeli smo kako se grči na podu, dašćući kao sipljiv konj, a onda smo čuli kako ječi:

— Umirem!... Pomozite mi ili me ubijte!

Što sam mogao učiniti? Liječnik sam i savjest mi je nalagala da mu pomognem bez obzira na to što je napravio rupu na mom novom šeširu. Kleknuo sam kraj njega, naredi ljudima da ga čvrsto drže i počeo ga pregledavati. Onda sam ga upitao:

— Što ste večeras jeli?

— Oh, ništa osobito — zaječi on.

— Hladetinu kod Meksikanca, biftek na riži kod Kineza, malo salame u dragstoru, nekoliko palačinki sa sirom u mljekarnici i dva-tri viskija da sve to sperem.

Pomiješao sam nekoliko prašaka iz torbe, koju sam na sreću imao uza se.

— Popijte ovo — rekao sam mu — i ležite nepomično još neko vrijeme, a ubuduće pokažite malo više razumijevanja prema svojoj napaćenoj utrobi. Nije ni čudo što vas je ovakvo nešto snašlo.

Nakon toga zatvorio sam torbu i izašao iz saluna.

Idućeg dana u predvečerje Bill je došao u moju ordinaciju da mi zahvali. Premješao je šešir iz ruke u ruku i ušeptrljao se kao posramljen dječarac.

— Hm... doktore, vi ste mi... ovaj... spasili život.

— Sjednite! — rekoh. — Vaš slučaj me zanima. Jedete li uvijek onako kao sinoć?

— Ne, doktore — uzvрати on ozbiljno — sinoćnja večera bila je prilično skromna... neke vrste dijeta, da tako kažem. Najčešće...

— Dosta! — prekinem ga. — I mi-

slio sam da je posrijedi nešto takvo. Kako bi bilo da se narednih nekoliko sedmica hranite u mojoj kući? Platiti ćete mi onoliko koliko sami smatrate potrebnim. Doveo sam ovamo najboljeg kuhara koji se mogao naći. Htio bih vas proučavati neko vrijeme... da vidim jesu li moje pretpostavke točne. Kažem vam, slučaj me veoma zanima.

Pristao je prilično spremno na moj prijedlog. Rekao mi je da mu je već dojadilo da se hrani po krčmama, u kojima čovjek nikada ne zna što će dobiti. Tako smo sjeli za stol i latili se domaće večere koju je pripremao moj kuhar Sam.

Idućeg dana, dok smo večerali, Bill me obavijestio da je prethodne večeri poslije večere svratio u salun »Poštenje« da popije nekoliko čašica viskija.

— Jeste li opet pripucali na nekoga? — upitao sam.

On me iznenađeno pogleda.

— Do davalu — progundao je — naprosto sam zaboravio da to učinim! Baš čudno...

Kimnuo sam, čestitajući sam sebi. Billov odgovor potvrdio je da su moje pretpostavke bile točne.

Da, gospodine, poslije jedva dvije sedmice niste mogli prepoznati Billa. Drugi čovjek! Pitom i miroljubljiv, uvijek nasmijan, pozdravljao je sve građane kao davne i najmilije prijatelje... Najpopularniji čovjek u gradu, kažem vam. Čak je počeo govoriti o ženidbi i o tome kako je došlo vrijeme da se okuči i učini nešto od sebe.

Tako je napokon — u to vrijeme smo se Bill i ja već uveliko sprijateljili — među nama došlo do prisnog razgovora, od srca srcu, kako se to kaže.

— Bille — rekao sam — čini što ti je volja, ali mene poslušaj u jednom: izaberi ženu koja umije kuhati. Znaš, ta tvoja žgaravica... Nadi djevojku koja se još u kolijevci igrala loncem i kuhačom, inače neće biti dobro.

— Imaš li neki prijedlog? — upitao je.

– Pa, eto, tu je Sally Elkins, djevojka iz dobre trgovačke obitelji. Sudeći po onome što sam čuo, ona zna pripremati bogovsku trpezu.

– Možda zna – odgovorio je bez oduševljenja – ali ima nos kao indijanski izvidnik... Dobro, neka bude, ako ti tako misliš – dodao je pomirljivo, ne želeći me ožalostiti. – A sada idem da malo pogledam pašnjak.

Izašao je polako iz kuće, kao dak koji polazi u školu svjestan da nije naučio zadaću.

Vratio se tek nakon šest dana s djevojkom koju nikad prije nisam vidio. Bit će da je odjahao u drugi okrug da je nade. Doveo ju je da nas upozna prije nego što su produžili na Billov ranč, koji je on uzeo na opciji još nerasprodanih državnih parcela. Saznao sam da su se već vjenčali. Mlada žena je bila lijepa kao slika i isto toliko gizdava. Jedna od onih djevojaka koje nikada ne bi mogle postati dobre učiteljice, ako shvaćate što time želim reći.

– Draga gospodo Simmons – rekao sam zabrinuto – pretpostavljam da znate dobro kuhati.

– Oh, ne – odgovorila je djetinjom nevinošću – ali brzo ću naučiti. To je bar lako. Sva mudrost sastoji se u tome da dobro promiješate ono od čega želite pripremiti jelo, stavite to na vatru i gotovo!

Što sam mogao učiniti, gospodine? Kad sam vidio Billa kako gleda svoju malu nevjestu i nju kako ga miluje svojim plavim očima, nisam imao srca da išta kažem. A i kakva bi korist od toga bila? Oni su se već vjenčali. Samo sam zamišljeno odmahnuo glavom gledajući ih kako odlaze.

Ona je nakon pet-šest dana došla da od Sama posudi neke začine i pokazala nam novu novcatu kuharicu, koja joj je upravo tog jutra stigla poštom odnekud s Istoka.

– Večeras – rekla je gordo – namjeravam ispeći svoje prve kolače. Kako li će se Bill iznenaditi!

Kad je odjahala, upozorio sam Sama:

– Gledaj da noćas čvrsto zabraviš sva vrata i nikako ne prilazi prozorima!

On je htio da sazna razlog te čudne naredbe, pa sam mu objasnio:

– Noćas će biti pucnjave kakvu ovaj grad još nije doživio.

Na Samovo pitanje otkud to znam, pogledao sam zamišljeno za oblačićem prašine koji je za sobom ostavio ridan mlade gospode Simmons.

– Neki unutrašnji glas mi to kaže – promrmrljao sam.

Jesam li imao pravo, gospodine?

Pa mogu vam reći da ljudi iz ovog kraja još i danas pričaju o toj noći. Počelo je oko deset navečer bez ikakvog upozorenja: bang, bang, bang, bang! – duž čitave glavne ulice. Kad je počistio kako valja taj dio grada, Bill je ujahao ravno u ovaj salun i bacio se na posao. Nakon toga podmetnuo je požar u šerifovu uredu i Georgeovoj trgovini, prevrnuo sve u pošti i izrešetao prozore na banci. Navodim vam samo glavne punktove, da se tako izrazim. Metež je trajao otprilike do jedan i trideset ujutro. Napokon, kad je Billu ponestalo municije, potjera upućena za njim uspjela je da ga opkoli sa svih strana, da ga razoruža i strpa u zatvor. A i tu je bilo povucipotegni sudeći po onome što sam čuo.

Narednog dana imao sam posla preko glave. Grad je bio pun ranjenika, a kad sam napokon uspio svima pružiti pomoć, vjerujem da nije bilo odrasle muške glave koja nije imala zavoj na ovom ili onom dijelu tijela. Bilo je žalosno gledati ih kako stoje poredani uz ovaj šank i lijevom rukom prinose čašu ustima. A dvojica su bila tako teško ranjena da nisu mogla ni doći u salun.

Šerif je bio savjestan i silno se rasrdio na Billa, a to je sasvim razumljivo. I njegova desna ruka bila je u zavoju i svečano se zaklinjao da će prirediti malu partiju vješanja ako bilo koji od ranjenika pod-

legne ranama. Pa čak i ako nitko ne umre, dodao je, on će se iz petnih žila potruditi da Bill bude osuđen na najveću kaznu robije i da ne izađe iz tamnice sve dok mu brada ne naraste do koljena.

Što se tiče Billa, on kao da nije nimalo mario za sudbinu koja ga očekuje. Saznao sam da je strašno patio od žgaravice i preklinjao da mu donesu sode bikarbone.

Sutradan je u moju kuću došla mlada gospoda Simmons i lijući gorke suze, zamolila Sama da joj pozajmi tepsiju za pečenje kolača.

— Stanite! — povikao sam zabrinuto. — Draga gospodo Simmons, za što vam je potrebna ta tepsija?

— Htjela bih malo razveseliti Billa — zajecala je. — Jadnik, strpali su ga u onaj ružni stari zatvor. Pronašla sam u svojoj kuharici divan recept za mliječni kruh. Spremam se da ga napravim vlastitim rukama i odnesem Billu.

— Mila gospodo Simmons — počeo sam usrdnim glasom — pustite događaje da teku svojim tokom. Zar Bill već nije u dovoljno gadnom škripcu? Ne uvaljujte ga u još veću nevolju... Samo ga pustite da neko vrijeme jede priprostu zatvorsku hranu, a u međuvremenu ću ja pokušati da govorim sa šerifom i malo ga smekšam.

Ona me gledala kao da me ne razumije, ali ja nisam imao srca da joj поближе objasnim ono što sam mislio. Pažljivo sam joj oduzeo tepsiju i potapšao je po ruci:

— A sada idite, mila. Ja ću govoriti sa šerifom i vidjeti što mogu učiniti.

Prošlo je jedva desetak minuta od njezina odlaska, gospodine, kad sam čuo rdave vijesti. Stanje jednog od mojih teških pacijenata naglo se pogoršalo i samo što sam stigao u njegovu kuću, on je umro. To je učinilo da šerifove riječi o vješanju postanu nešto više od obične prijetnje. Odmah se dao na posao. U ono vrijeme bili smo prilično brzi kad su bile u pitanju takve stvari. Sudenje je održano tog istog popodneva. Ni-

je bilo nikakve sumnje da je Bill ustrijelio onog jasnika. Čekao sam u sudnici dok nisam čuo da je Bill osuđen na smrt: vješanje će biti u zoru narednog dana. Onda sam požurio kući, osedlao konja, zgrabio onu tepsiju za kolače i kao bez duše pojurio na Billov ranč.

— Kamo ćete s tom tepsijom, doktore? — čuo sam Sama kako viče za mnomo.

Zauriao sam preko ramena:

— Pokušat ću spasiti onog pustahiju na jedini mogući način koji mi je preostao!

Nisam rekao mladoj gospodi Simmons u kakvoj se situaciji nalazi Bill. Nije bilo nikakve potrebe da je još više uplašim. Samo sam kazao:

— Draga gospodo Simmons, mi ga noćas moramo izvući odande, a ne postoje dva načina da se to izvede — pružio sam joj tepsiju i dodao: — Učinite s ovim sve što je u vašoj moći. Billov život ovisi o tome!

— Oh, znači da ste promijenili mišljenje, doktore? — zaguguta ona. — Želite da ipak napravim onaj mliječni kolač o kojem sam vam govorila?

— Ne — rekoh — ne mliječni kolač. Bojim se da nije dovoljno kaloričan. Zar nemate u toj svojoj kuharici neki recept za nešto... kako da kažem... nešto hranjivije? Nešto što ostavlja dalekosežnije posljedice, ako se mogu tako izraziti.

— Oh, dakako da imam — žudno je dočekala i brzo prevrнула nekoliko stranica. — Evo, ovdje je divan recept za masnu pitu s orasima, koji me već duže vrijeme dovodi u iskušenje. Sigurno će Bill...

— Sigurno — prekidoh je, pun nade. — To je baš ono što je Billu potrebno... A sad prionite na tu masnu pitu i odnesite je u zatvor kad dođe vrijeme za večeru. Ne zaboravite da sobom povedete još jednog konja i pričekajte Billa malo dalje od puta, da vam se pridruži... Dabome, vas dvoje ćete morati zauvijek otići odavde i nastaniti se u nekom drugom kraju zemlje.

– Znači, vi mislite da će se on uspjeti izvući iz zatvora? – upita ona obradovano.

– Nema na svijetu te tamnice koja bi zadržala Billa poslije... poslije njegove današnje večere – rekoh s nekom svečanom ozbiljnošću.

Vidio sam je u smiraj dana kako je projahala s pitom prekrivenom bijelim ubrusom. Nakon petnaestak minuta, prije nego što će odjahati prema drvetu za koje je bio privezan drugi konj, zaustavila se načas pred mojim vratima.

– Šerif mu je osobno odnio pitu u samicu – rekla je zavjereničkim glasom.

Osjetio sam da je trenutak da se povučem s pozornice. Ipak sam želio da na rastanku dam mladoj ženi koristan savjet.

– Mila gospodo Simmons, morate mi nešto obećati. Bacite još noćas tu svoju kuharicu i ubuduće hranite Billa isključivo jednostavnom hranom sa što više povrća. Ako me poslušate, svim vašim nevoljama doći će kraj.

– Ah... zar nećete pričekati Billa da mu kažete zbogom? – htjela je znati.

– Ne, gospodo – rekoh odlučno.

– Ja ću sada ući u kuću, čvrsto se zabarikadirati i potrbuške leći na pod. Poželite Billu zbogom u moje ime.

Metež je počeo otprilike sat i pol nakon zalaska sunca. Po žestini i bučnosti mogao se mjeriti s onim iz prethodne noći, ali nije trajao ona-

ko dugo i zahvatio je manje područje. Koncentrirao se oko zatvorske zgrade. Onda je naglo prestao i nakon nekoliko časaka, u gotovo avetinjskoj tišini, čuo sam kako su dva konja odgalopirala cestom prema bregovima.

– Sve je u redu, Same – rekao sam svom kuharu stegnuta grla. – Možeš se izvući ispod kreveta.

Sutradan ujutro izašao sam iz kuće da pogledam zatvor – po široku brvnaru pokrivenu žljebastim limom. Pa, gospodine, mogu vam reći da je čitava jedna strana – ona na kojoj se nalazila Billova ćelija – bila naprosto izvaljena, s daskama koje su stršale na sve strane. Činilo se da je tuda protutnjao neki goropadan bik ili možda čak kakav manji tornado. Šerif je imao i drugu ruku u zavoju kad sam završio pružanje prve pomoći, a mogu vam reći, gospodine, da sam se vraški oznojio dok sam uspio da s tamničareva vrata odmotam vodovodnu cijev koja je visila kao neka vrsta hama. Za Billom nije bila poslana potjera: ljudi su zaključili da je već bilo dosta tragedije. Većina njih se izgovarala da ne želi za sobom ostaviti uciviljene žene i nezbrinutu siročad.

Kuharicu sam pronašao u nekom jarku izvan grada, kamo ju je bacila Billova ženica. Još je čuvam u svojoj ordinaciji. Služi mi kao izvrstan pritiskač za papire. Ima u tome neke simbolike. Zar ne mislite tako, gospodine?

Preveo Gavriilo Vučković

U PRIPREMI:

Hondo Latimer:

RAZBOJNIK U SUKNJI

ako
ne znate
što biste
izabrali

izaberite

izbor

IZ SVJETSKE ŠTAMPE